

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr Postcheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 29. August 1942

Nr. 35

Novi nemški uspehi v Kavkazu

Stevilna planinska sedla v nemških rokah - Stalingrad gori - Na Elbrusu (5630 m) plapolala nemška vojna zastava - V področju Stalingrada so nemške čete pridobile na terenu Boljševiki so izgubili v času od 1. do 24. avgusta 2505 letal - Vsi sovjetski napadi v sredini vzhodne fronte krvavo odbiti

Po najnovejših uradnih poročilih vrhovnega poveljstva nemške vojske, so nemške čete premagale v Kavkazu sovražni odpor ter zavzele številna planinska sedla. V prostoru zapadno od Stalingrada je bil sovražnik po srditih borbah potisnjen proti vzhodu. Nemško letalstvo je Stalingrad bombardiralo podnevi in ponoči. V mestu so nastali veliki požari. Na Volgi je bilo s pomočjo letalskih bomb potopljenih in poškodovanih več ladij. Jugozapadno od Kaluge, severopazadno od Medina in pri Rževu je sovražnik nadaljeval svoje napade brez ozira na žrtve. Te napade je pripravljaval s pomočjo močnih tankovskih odredov. Vsi sovjetski napadi so se izjalovili ob nezlomljivi obrambni moči nemških čet in je bilo v teku teh borb uničenih 85 sovražnih tankov. Nemško letalstvo je zlasti pri Rževu prizadejalo sovražniku sila velike krvave izgube. Tudi pri Leningradu so bili odbiti številni sovražni napadi deloma v borbah od moža do moža.

V času od 1. do 24. avgusta je izgubilo sovjetsko letalstvo 2505 letal. 1923 jih je bilo zbitih v letalskih borbah, 307 jih je zbita protiletalska artilerija, 195 letal je uničila ali zaplenila suhozemna vojska, ostanek je bil uničen na tleh. V istem času je izgubilo nemško letalstvo na vzhodni fronti 140 lastnih letal.

Vojne operacije na vzhodni fronti so v preteklem tednu potekale v ostalem takole:

Po poročilu preteklega četrтка so nemške čete med Volgo in Donom v naskoku zavzele zelo močno izgrajene postojanke ter so 19. in 20. avgusta ujele v dotičnem odseku 3301 sovjetov ter je sovražnik razen tega izgubil 52 tankov, 56 topov, 90 strojníc in me-

talcev min ter 66 metalcev ognja. Vzhodno od Orela so nemške čete v času od 11. do 20. avgusta ujele 14.000 mož. 400 tankov in 200 topov je bilo zaplenjenih oziroma uničenih.

Dne 21. avgusta je bilo sporočeno, da nemške in zavezniške čete napadajo v Kavkazu kljub žilavemu sovražnemu odporu. Ob Donu so se izjalovili številni poskusi sovražnika, priti na drugo obrežje. Vzhodno od Vjasme in pri Rževu so bili razni sovjetski poskusi novih napadov razbiti v koncentričnem ognju nemškega orožja vseh kalibrov. Jugovzhodno od jezera Ilmen je bila uničena neka sovražna skupina, ki je bila že par dni popolnoma obkoljena. Sovražni napadi ob mostičih na Volhovu in pri Leningradu so bili odbiti.

Po poročilu z dne 22. avgusta so nemške in romunske čete zavzele mesti Krimskaja in Kurčanskaja. V Kavkazu so vrgli Nemci sovražnika klj slabemu vremenu in terenu iz trdno branjenih planinskih postojank. Pri Vjasmi in Rževu so se izjalovili sovražni napadi, prav tako jugovzhodno od jezera Ilmen ter pri Leningradu. V istem smislu so se odigravale operacije tudi po poročilu z dne 22. avgusta. Jugovzhodno od Kaluge in pri Rževu so Nemci samo 22. avgusta uničili 161 sovražnih tankov.

V Kavkazu so se po poročilu z dne 24. avgusta uspešno razvijale nemške napadalne operacije, in sicer v obliki hudih planinskih bojev. Severozapadno od Stalingrada so nemške čete s pomočjo letalstva izsilile prehod preko Dona ter so v smuku proti vzhodu predrele močno izgrajene in utrjene postojanke sovjetov. Na ostali fronti ob Donu so se sovražni napadi razbili ob odporu italijanskih čet. Letalstvo je

Weltbild-Ölase

medtem pridno bombardiralo transporte in ladje na Volgi. Jugozapadno od Kaluge, severozapadno od Medina in pri Rževu so bili vsi sovražni napadi odbiti s pomočjo letalstva že v prvem štadiju. Jugovzhodno od jezera Ilmen so nemške čete pridobile lokalno na terenu ter so mimo tega odbile več sovražnih napadov. 23. avgusta so sovjeti izgubili 157 letal.

Po poročilu z dne 25. avgusta so romunske čete ob izlivu reke Kuban zavzele po trdem boju pristaniško mesto Temrjuk. Na jugu spodnjega Kubana je bilo odbitih več sovjetskih protinapadov ter je nemškim četam uspelo vreči sovražnika še bolj v hribovje Kavkaza, kjer so bila po Nemcih zavzeta številna planinska sedla. Že 21. avgusta ob 11. uri predpoldan je nek planinski oddelek nemških čet razobesil nemško vojno zastavo na Elbrusu, ki je s svojimi 5630 metri najvišja točka Kavkaza.

PK.-Aufnahme: Kriegsberichtler Hausteин (Wb.)

Bei einer erfolgreichen Flak-Batterie im Westen. Das Rohr eines schweren Flakgeschützes ragt drohend in den Himmel, stets bereit, den Feind gebührend zu begrüßen. Jeder einzelne Mann ist sich seiner Verantwortung bewußt. Immer auf Ueberraschungen gefaßt, ist der Beobachter auf dem Posten

Bogat plen nemških podmornic

V Atlantiku in v Karibijskem morju potopljenih zopet 17 sovražnih ladij - Pri Dieppe-u je bilo ujetih nad 2000 Angležev in Amerikancev - Poskus izkrcanja na kontinentu so plačali v obliki 127 angleških letal

Izmer anglo-ameriške katastrofe pri Dieppe-u se je zrcalil ob koncu preteklega tedna v zmagovitem poročilu nemškega vrhovnega poveljstva. Kakor smo že sporočili, je bilo pri Dieppe-u uničenih vseh izkrcanih 28 sovražnih tankov. Nemške čete so držale vse obalne postojanke, dočim je moralo 35 sovražnih transportnih ladij vsled nemškega artilerijskega ognja in

Severozapadno in južno od Stalingrada je uspelo nemškim in zavezniškim četam pridobiti nadaljnega terena, akoravno se je sovražnik krčevito branil. Pri tem je bilo uničenih 52 sovjetskih tankov. Ob Donu so italijanske čete odbile več sovražnih napadov, deloma celo v borbah od moža do moža. Nemško letalstvo je bombardiralo Stalingrad in ostali sovjetski etapni prostor tako intenzivno, da je izzvalo celo vrsto ogromnih požarov v oboroževalni industriji in drugih vojaških napravah. Jugozapadno od Kaluge in severozapadno od Medina so se izjalovili močni sovjetski napadi. Pri Rževu so se po tem poročilu odigravale zelo dramatične borbe z močnimi sovjetskimi pehotnimi in tankovskimi odredi. Uničenih je bilo 63 sovjetskih tankov. 40 boljševiških tankov je likvidirala samo ena nemška pehotna divizija. Jugovzhodno od jezera Ilmen ter pri Leningradu je bilo v istem času opaziti samo lokalne praske. Nemško letalstvo je bombardiralo tudi Arhangelsk ter je povzročilo s svojimi bombami obsežne požare.

letalskih bomb odkuriti po težkih izgubah v svoje angleške luke, kamor so jih zasledovala nemška letala. Sovražnik je izgubil v teh operacijah vsled dejstva nemške artilerije tri rušilce, dvoje torpedovk in dva transportnika. Letalstvo je potopilo enega rušilca, en hitri čoln, eno stražno ladjo in pet transportnikov s skupno 13.000 tonami. Poškodovano je letalstvo štiri križarke, štiri rušilce, štiri hitre čolne, enega vlačilca, en jurišni čoln in pet transportnikov s skupno 15.000 brt. V letalskih bojih je sovražnik izgubil 127 letal, dočim je nemško letalstvo izgubilo samo 35 letal. Poskus anglo-ameriškega izkrcanja dne 19. avgusta je veljal sovražnika 2095 ujetnikov, med katerimi se nahaja 617 ranjencev.

Nemška bojna letala so v noči na 21. avgust ponovno bombardirala Portsmouth, kjer so povzročile bombe težkega in najtežjega kalibra velika razdejanja in požare zlasti v ladjedelnicah in v pristaniških napravah.

V Egiptu so nemška bojna letala v noči na 22. in 23. avgust uspešno bombardirala več sovražnih vzletišč južno od Aleksandrije.

Na zapadu so nemške dalekometne baterije obstreljevale vojaške cilje okrog Doverja. Lahka nemška letala so dne 23. avgusta v nizkih poletih bombardirala vojaško važne naprave ob jugovzhodni obali Anglije. V noči na 24. avgust pa so odredi nemških bojnih letal bombardirali neko mesto angleške oboroževalne industrije v Midlandu. Opazili so velike požare in eksplozije.

Istega dne je bila izdana posebna vest, da so nemške podmornice v vzhodnem in zapadnem Atlantiku ter v Karibijskem morju potopile 17 sovražnih ladij z 107.000 brt. ter dvoje transportnih jadernic. Torpedirani sta bili še dve ladji, vendar ni bilo mogoče opaziti njih potopitve vsled sovražne obrambe.

V Severni Afriki so nemška letala zmetala svoje bombe na neko angleško vzletišče blizu glavnega mesta Kaire.

Britanski bombniki so v noči na 25. t. m. napadli področje Rhein-Main z eksplozivnimi in zažigalnimi bombami. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. V stanovanjskih področjih mest Frankfurt a. Main in Mainz je nastala škoda na poslopjih. 16 angleških bombnikov je bilo zbitih na tla. Dne 24. avgusta je bil v ožini Kanala potopljen neki angleški hitri čoln in še neka neznana večja edinica. Nek drugi hitri čoln je zgorel. Nemški minolovci so se vrnili s te praske brez izgub. V noči na 25. avgust pa so nemški vedetni čolni ob severnem izhodu Kanala potopili dva angleška hitra čolna.

V večernih urah 25. avgusta so posamezna angleška letala zmetala na zapadnonemško področje posamezne eksplozivne bombe. Nemško letalstvo pa je podnevi in ponoči bombardiralo važne naprave v Srednji in Vzhodni Angliji z eksplozivnimi in zažigalnimi bombami.

PK.-Aufnahme: Kriegsberichtler Gerspach (Wb.)

Nach der Einnahme eines sowjetischen Dorfes. Immer wieder muß jedes Haus nach versteckten Bolschewiken durchsucht werden

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerel-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Drau, Badgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Razveseljivi pojavi

Dosedanji okrožni dnevi organizacije Steirischer Heimatbund v Luttenberg-u, Trifail-u in Windischfeistritz-u so pokazali, da je obnova osvobojene Spodnje Štajerske na najboljši poti. Velika udeležba funkcionarjev Heimatbunda in njegovih formacij je bila le zunanji vidni dokaz privrženosti Spodnještajercev, ki so povsod strumno dokazovali svoj politični credo. Na obrazih vseh udeležencev je bilo čitati veliko veselje, da so smeli podajati in poslušati razveseljive bilance dosedanjega dela na vseh področjih političnega, kulturnega in socialnega življenja Reichu vrnjene Spodnje Štajerske. Veselo so izpovedovali svojo globoko vero v Führer-ja in Veliko Nemčijo. Tako so bili ti okrožni dnevi ne samo koristne prireditve v smislu spoznavanja dosedanjega dela: bili so mimo tega mogočne manifestacije spodnještajerskega življa, ki se je brezkompromisno odločil za pot, po kateri stopa v svojo velikonemško bodočnost.

Bundesführer Steindl je v vseh svojih dosedanjih govorih jasno označil probleme ali vprašanja, ki zadevajo Spodnjo Štajersko. Pri tem se ni plašil povedati resnico v tako nedvoumni obliki, da ga je moral razumeti pač sleherni človek naše ožje domovine. Sploh se odlikujejo njegovi govori po taki jasnosti, da si je boljše pač misliti ne moremo. Pohvalil je ogromno večino domovini zvestih Štajercev za ves trud in delo pri obnovi dežele, obenem pa je tu-

PK.-Kriegsberichtler Raible (Seh)

Vierlingsflak im Maisfeld. In den gut gegen Feindsicht schützenden hohen Mais- und Sonnenblumenfeldern der Kampfgebiete an der südlichen Ostfront ist die leichte Flak dem Infanteristen zu einem besonders wertvollen Helfer geworden. Beide Waffengattungen stehen hier in enger Zusammenarbeit

di ostro obračunal z vsemi tistimi, ki še sanjarijo in ne morejo najti pravega razmerja do stvarnosti. Kakor razčisti nevihta z bliski in gmenjem ozračje, tako so Bundesführerjevi govori razblinili poslednjo meglo politične nejasnosti. Sedaj vé sleherni Spodnještajerc, kje mu je mesto in kje lahko uspešno zagovarja svoje interese. Organizacija Steirischer Heimatbund kot edina politična organizacija spodnještajerskega ljudstva, si je že od prvega dne zarisala ogromen program obnove. Kar je bilo storjenega doslej, je le del tistega, kar je še v načrtih. Toda eno je izven dvoma: Spodnještajerci so

v tem kratkem razdobju že spoznali veliko moralno in stvarno vrednost pripadništva k veliki domovinski skupnosti. Sloga jači, nesloga tlači. Če kjerkoli, je ta izrek veljaven zlasti za Spodnještajerce, ki so v prejšnji jugoslovanski dobi na lastni koži čutili strankarsko razdrapanost in politično brezcilnost nekdanjega sistema. Danes delamo in se trudimo v veseli zavesti, da stoji na čelu Velike Nemčije mož, ki je svojemu narodu skrben oče, vojski genijalni voditelj, sovražnikom pa strah in trepet. Ta zavest nas podžiga v vsakdanjem dnevu, da delamo več kot moremo, ker se zavedamo, da ba plodove tega dela užival slehernik kot član velikega nemškega naroda. Organizacija Steirischer Heimatbund nas vodi in nam daje smernice, po katerih bomo čimprej dosegli najvišje stopnje naše storitvene zmognosti. Adolf Hitler je dejal: »Ti nisi nič, tvoj narod je vse!« S tem ni hotel reči, da človek ne pomeni ničesar, povdarek leži na drugi polovici izreka in nam ponazoruje, da je posameznik šele tedaj nekaj, ako je skupnost velika, srečna, močna in v bojih prekaljena. Živimo v dobi, ki ni ravno najprijetnejša. Vojna zeh-teva dan za dnevom večjih žrtev in storitev, toda čisto na koncu vsega trpljenja se svetlika zarja velike zmage. Za to zmago delati, trpeti in če treba tudi umreti: to je sladko breme, ki je naloženo tudi na ramo slehernega Spodnještajerca. V tej zavesti nas jeklenijo okrožni dnevi organizacije Steirischer Heimatbund, ki je trdno odločena, izvesti svo-

Svetovni interes velja vzhodu

Na Kavkazu imajo slabo vreme — Dogodki okrog Stalingrada zanimajo svetovno javno mnenje

Po angleškem porazu v Dieppe-u se ozira vse svet z veliko napetostjo na jug vzhodne fronte. Kljub ali morda ravno radi redkobesednosti in rezerviranosti nemškega vrhovnega poveljstva se označuje položaj na jugu vzhodne fronte splošno ne samo kot zelo ugoden, temveč se ga tudi v angleško-sovjetskih komentarjih cenil s stališča velikega strateškega pomena. Eno je gotovo: kljub temu, da borbe še trajajo, je opazati rastočo nemški pritisk s težiščem v zapadnem Kavkazu proti obalnemu področju Črnega morja. V področju spodnjega Kubana so se naše čete pririle bližje k obali. Z desnim krilom so stale preteklo soboto pri Kurčanskaj samo še deset kilometrov vzhodno pristanišča Temrjuk ob Azovskem morju. Medtem je dosegla neka sosedna kolona mesto Krimskaja, ki leži ob železnici v Novorosijsk kakih 40 kilometrov severovzhodno od imenovanega luke. Kakor izgleda, je torej polotok

Taman blokiran z vzhodne strani. Letalski rušilci bombardirajo obalo med Tuapseom in Tuhumom, s čimer izvajajo pritisk na sovražnika, ki se umika preko Kavkaza. S tem olajšujejo napadalne operacije nemških čet v dolinah. Položaja v vzhodnem Kavkazu ter v prostorih zapadno od Kaspiskega jezera ter ob Volgi, kjer je že prava stepa, začasno še ni mogoče jasno pregledati. Nemški pohod ovirajo vremenske neprilike, in sicer močni nalivi, kar ima za posledico, da je težko prodirati po razmočenem hribovskem terenu. Razen tega so sovjeti izkoristili razne soteske v smislu izgraditve ojačenih utrdb, iz katerih jih pa nemške čete, četudi v trdih bojih, porivajo polagoma vedno bolj proti jugu. Svetovni interes velja trenutno tudi prostoru okrog Stalingrada. Zlasti sovražni tisk se silno zanima za vse to, kar bi se v imenovanem prostoru utegnili vojaško zgoditi.

Stalingrad je ogrožen

V Londonu vlada pobitost - Angleško časopisje mora priznavati velike nemške uspehe na jugu vzhodne fronte

Iz Berlina poročajo: Javnost sovražnih dežel gleda že več dni z največjo napetostjo na Stalingrad, kjer so naše čete kljub opubnemu odporu boljševikov ponovno pridobile na terenu. V angleškem tisku prihaja velika zaskrbljenost za usodo mesta Stalingrad vidno do izraza. Tako piše na primer »Daily Mail« med drugim: »Ogrožanje Stalingrada je istočasno ogrožanje angleških otokov.« Slamica, za katero se prijemljejo Angleži, je sedaj samo še Stalinovo povelje sovjetskim četam, da se morajo držati za vsako ceno in da ne smejo nikdar nazaj. Toda angleški listi morajo priznavati nemške uspehe na jugu vzhodne fronte, ker ne morejo več prikrivati sovjetske slabosti. United Press poroča: »Zapadno od Stalingrada se valijo nemški tanki in motorizirana pehota preko Dona.« Ta agencija poroča nadalje, da dovažajo Nemci velika ojačenja in da se vrste nemški napadi ne prestopajo. Angleška poročevalska služba je telegrafirala v Sydney sledeče: »Čelo nemških tankovskih odredov se vedno bolj približuje Stalingradu. Bitka je dosegla štadij, v katerem je vsaka milja ogromne strateške važnosti. Sovjeti ne posedujejo več mnogo milj dragocenega ozemlja.«

V nekem drugem telegramu poročajo: »Nemška letala imajo še samo deset minut poleta do Volge. Sovjetske spremljave na Volgi potrebujejo nujno protiletalske zaščite.«

O bojih samih pripoveduje neko angleško poročilo iz Moskve sledeče: »Nemški tankovski odredi izkoriščajo požare na stepi, ki se razširjajo na

program v smislu Führerjeve zapovedi. V tem smislu smo dolžni hvaliti Bundesführerju in vsem njegovim sodelavcem, ki z močno voljo oblikujejo obraz nemške Spodnje Štajerske. V tem prizadevanju nas ne motijo maloštevilni zastepljenci, ki s svojim zločinskim postopanjem uničujejo končno svoja lastna življenja. Spodnja Štajerska gre strumno po poti, ki jo je zarisal Gauleiter dr. Uiberreither v svojem velikem govoru dne 14. aprila 1941, in v tem je ni več mogoče odvrniti. Njena odločitev je brezkompromisna. Spodnja Štajerska hoče prednjačiti v krogu novih pokrajin Velike Nemčije z vzornim delom, požrtvovalnostjo in napredkom. V tem smislu pozdravljamo tudi okrožni dan, ki ga priredi organizacija Steirischer Heimatbund to soboto in nedeljo v lepem mestu Cilli. Kakor doslej, tako bodo tudi ob tej priliki prejeli vsi udeleženci od blizu in daleč zdrave, koristne in lepe smernice za svoje bodoče delo.

sovjetski strani ter sledijo ogromnemu dimu, ki se vali proti vzhodu. V zadnjih 24 urah so bili branilci na tej fronti nepretrgoma izpostavljeni napadom nemških strmoglavcev.« V nekem drugem poročilu beremo: »Polja gorijo, vzmeš pa se nahajajo stepe z gorečim lesom in travo. Plameni ližejo

Podmorniška nevarnost jim gre na živce

Ameriški strokovnjaki odpirajo mračne izglede za bodočnost - Potopitve še vedno prekašajo gradnjo novih ladij

Ne mine dan, da se angleški tisk ne bi v tej ali oni zvezi ali obliki bavil z uspehi nemških podmornic. V splošnem prevladuje mnenje, da kljub raznim ukrepom Anglije in Zedinjenih držav ni računati s padanjem številke potopljene tonaže. To mnenje je objavil »Evening Standard«, ki prinaša izjavo štabnega šefa kanadske mornarice viceadmirala Perry Nelles-a. Imenovani admiral je namreč spregovoril mladim mornariškim oficirjem v Halifaxu sledeče:

»Podmorniška nevarnost obstoja v severoameriških vodah še nadalje in se bo po mojem mnenju prej poostrila kot omilila.«

Slično mnenje je po »Evening Standardu« oddal tudi znani ameriški vojaški kritik Baldwin, ki prihaja glede podmorniške nevarnosti do zaključka, da ta nevarnost v zapadnem Atlantiku še ni odstranjena. Ob obali severoameriškega kontinenta je opaziti še vedno razbitine ladij, dočim je postalo vodovje rta Hatteras pravcato pokopališče ladij. V Karibijskem morju ter ob severni obali Amerike in v Srednjem Atlantiku se ne prestopajo odigravajo potopitve, o katerih se lahko reče, da njih nevarni izmer še ni pojenjal. »Tudi jaz računam s tem, piše

preko sovjetskih jarkov po oblekah izmučenih sovjetskih borcev.«

V londonskem radiu je dejal znani komentator Tahore Hoal sledeče: »Borba za Stalingrad bo morda ena izmed najhujših v tej vojni. Sedaj se ne da več prikrivati dejstva, da je vzhodna fronta glavno bojišče. Tudi angleški tisk je mnenja, da so dogodki v Sovjetiji najvažnejši in da bodo najjačje vplivali na nadaljni potek vojne. Ti dogodki — tako je končal Hoal — bodo odločili izid vojne.

Baldwin, da se bo intenzivnost nasprotniškega podmorniškega vojskovanja stopnjevala kljub uvedbi spremljavnega sistema. Spričo takega položaja je napačno, ako se v ameriških krogih govori o omejitvi potapljanja ladij.

Londonška »Times« je objavila dne 24. avgusta poseben članek, namenjen nemškemu podmorniškim uspehom v zapadnem Atlantiku, zlasti pa pred severoameriško obalo. Z značilno odkritostjo piše omenjeni list sledeče: »Preje so se čutili v Zedinjenih državah pred podmornicami brezpogojno varni in niso nikdar pomislili na to, da bi utegnile sovražne podmornice napasti tako važno pomorsko cesto vzdolž ameriške obale. Stvarnost je bila povsem drugačna. Vsi protiukrepi ameriških mornariških oblasti niso bili v stanju, zajeziti obširne potopitve, ker so se v zadnjem času pojavile še nove težave. Tako na primer je resno otežkočena gradnja novih ladij vsled akutnega pomanjkanja jekla. Še vedno prekaša število potopljene tonaže število novogradenj. V Zedinjenih državah in v Angliji še vedno bolj zavedajo, da je bitka na zapadnem Atlantiku ena izmed življenjsko važnih operacij za zaveznike.

Brazilijska v Rooseveltovi službi

Brazilijska je napovedala Nemčiji in Italiji vojno - To je delo zunanjega ministra Aranha - Vojna napoved je praktično brez pomena

Kakor poročajo iz Berlina, je brazilijska vlada formalno napovedala Nemčiji in Italiji vojno. Ta korak, ki ga je brez dvoma izsilila Rooseveltova vlada, je praktično brez pomena, ker Brazilijska itak že dalje časa ne vzdržuje nikakih diplomatskih stikov z osovinskimi silami in ker v vseh vprašanjih svoje zunanje politike sledi povelju iz Washingtona.

Niti v Berlinu niti v Rimu ni iznenadila ta vojna napoved, ker se je s takim razvojem že dalje časa računalo. Brazilijska vlada je utemeljila svojo vojno napoved z »doslej nepojasnjeno potopitvijo brazilskih trgovskih ladij s strani osovinskih podmornic«. Seveda je to čisto navadna pretveza, saj je znano, da je Brazilijska že pričetkom t. l. — zlasti pa po prekinitvi diplomatskih odnosov — postavila svojo trgovinsko in vojno mornarico skupno

s teritorijem na razpolago vojnim namenom Zedinjenih držav.

Znano je tudi, da vodi sedaj usodo Brazilijske zunanji minister Aranha. Prezident Getulio Vargas se je namreč ponesrečil na neki avtomobilski vožnji in še ni popolnoma okreval. Aranha je bil že kot veleposlanik v Washingtonu zagovornik Rooseveltove politike. Izkoristil je torej odsotnost na dopustu se nahajajočega prezidenta Vargasa, da je pridobil vlado za vojno napoved. S tem si je nakopal zunanji minister Aranha veliko odgovornost pred brazilskim narodom. Teritorij Brazilijske je ogrožen. Brazilijska ne more z lastno mornarico ščititi svoje obale tako, kakor bi to odgovarjalo modernemu vojskovanju. Ameriška pomoč pa brzokone ne bo izdatna. Aranha je dosegel s svojo vojno napovedjo tudi to, da bodo

Berlin k vojni napovedi Brazilije

Zadržanje brazilskih ladij ni bilo več nevtralnno - Uradno stališče Nemčije - To je plod severoameriške vojne politike

»Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz«, ki tolmači uradno stališče nemške vlade, ugotavlja, da zatrjevanje brazilske vlade, ki bi nekako hotela opravičiti svojo vojno napoved osovinskim silam, nikakor ne odgovarjajo dejstvom. Tako ni bilo zadržanje brazilskih ladij v zadnjih mesecih v nikakem oziru nevtralnno. Brazilske ladje niso imele nikakih znakov, po katerih bi se dalo sklepati, da pripadajo nevtralni državi. Kakor so Brazilci sami priznali, so bile te ladje prepleskane tako, da jih je bilo težko spoznati. Plule so v ameriških spremljavah v spremstvu ameriških vojnih ladij, bile so oborožene ter so se udeleževale napadov na nemške podmornice. To velja zlasti za fiste brazilske ladje, čijih potopitev je Brazilija navedla kot vzrok za vojno napoved. Že pred vojno napovedjo Zedinjenih držav je Brazilija stavila svoja vletišča in pomorska oporišča na razpolago sovražnikom osovinskih sil. Po vojni napovedi USA pa je Brazilija javno zanikala svojo takozvano nevtralnno. Dokazano je, da so Amerikanci iz brazilskih pristanišč pošiljali v rastoči meri vojna letala v Zapadno Afriko, Egipt in Sovjetijo. Da se brazilska vlada niti najmanj ni brigala za ohranitev svoje nevtralnosti, izhaja

tudi iz dejstva, da je zahtevala od sorodne Portugalske, naj odstopi vsa svoja otočja mešanji brazilsko-severoameriški posadki.

»Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz« ugotavlja končno, da se je Brazilija na povelje Roosevelta postavila proti Novi Evropi, čije ogromno tržišča bi ji bila lahko na razpolago. Brazilski narod bo v danem času lahko sam sodil o kratkovidnosti tistih svojih politikov, ki so svobodo Brazilije in blagostanje naroda brez potrebe žrtvovali.

Ameriška agitacija bi sedaj hotela izkonstruirati iz vojne napovedi Brazilije velik diplomatičen uspeh »zaveznikov«, pri tem pa pozablja, da se je vojaški položaj Zedinjenih držav sedaj samo še poslabšal. V mnogih krogih Srednje in Severne Amerike so si na jasnem, da brazilska vlada svoje ogromne atlantiške obale z lastno pomočjo ne bo mogla braniti, ker je navezana na pomoč severoameriške mornarice, ki bo morala sedaj svoje edince še bolj razpršiti. Brazilija se pa nahaja tudi pred težko gospodarsko krizo, ker je bil ustavljen velik del industrijalne in trgovske delavnosti, ki so jo doslej izvajali v glavnem Nemci, Italijani itd.

Novi pravosodni minister in nove pravosodne smernice

Dr. Thierack — novi državni pravosodni minister — Dekret o imenovanju novega državnega pravosodnega ministra

Kakor poročajo iz Berlina uradno, se je Führer z oziranjem na posebni pomen pravosodja za časa vojne odločil, zasesti po smrti Reichsministra dr. Görtnerja izpraznjeno mesto državnega pravosodnega ministra. Führer je zato imenoval predsednika ljudskega sodišča državnega ministra na razpoloženju dr. Thierack-a državnim ministrom za pravosodje. Kakor znano, je bil dr. Thierack po prevzemu oblasti s strani nacionalsocializma pravosodni minister v Sachsen.

Zedinjene države povečale svoj vpliv v Braziliji. Kar se Rooseveltu v miru ni posrečilo, bo lažje izvedel v vojni. Sedaj je Brazilija izvedla konsekvence držanja, ki ga je pokazala na panameriški konferenci v Rio de Janeiru.

Rimski tisk je formalno napoved vojne s strani Brazilije označil soglasno tako, da to ne pomeni nič novega in da ni nikakoli iznenadenje. Tako piše list »Il Popolo d' Italia«, da je bila Brazilija že pred prekinitvijo diplomatskih odnosov praktično v vojni z osovino. Toda dogodkov pa ta vojna napoved, ki pušča Italijo popolnoma hladno, prav gotovo ne bo spremenila. »Corriere della Sera« pa ugotavlja, da se vojni napovedi Brazilije ni treba tujiti, ker je bila zunanja politika Brazilije na skandalozen način podrejena politiki Zedinjenih držav.

Istočasno je Führer razrešil dolžnosti interimističnega vodstva državnega pravosodnega ministrstva državnega tajnika dr. Schlegelbergerja, ter ga je na lastno prošnjo vpokojil. Führer se je državnemu tajniku dr. Schlegelbergerju zahvalil za odlično delo v mnogih desetletjih ter ga je osebno sprejel v svojem glavnem stanu. Za državnega tajnika v pravosodnem ministertvu je bil imenovan predsednik hanzeatskega višjega sodišča v Hamburgu senator dr. Rothenberger, za predsednika ljudskega sodišča pa dosedanega državnega tajnika dr. Freislerja.

Führer je novo imenovanemu državnemu pravosodnemu ministru dr. Thieracku izdal posebna pooblastila na osnovi sledečega dekreta:

»Führerjev dekret o posebnih pooblastilih državnega pravosodnega ministra.

V svrhu izpolnitve nalog Velike Nemčije je potrebno močno pravosodje. V sled tega pozivam in pooblašam državnega pravosodnega ministra, da naj po mojih smernicah in navodilih v soglasju z državnim ministrom in šefom pisarne Reicha ter z voditeljem strankine pisarne zgradi nacionalsocialistično pravosodje ter izvede vse potrebne ukrepe. Pri tem lahko opusti obstoječe ukrepe.

Führerhauptquartier, 20. avgusta 1942.

Führer:

gez. Adolf Hitler.

Reichsminister und Chef der Reichskanzlei:
gez. Dr. Lammers.

Izrek tedna

»Nicht die Lauen und Neutrallen machen Geschichte, sondern die Menschen, die den Kampf auf sich nehmen. To se pravi, da mlačneži in nevtralni ne delajo zgodovine, zgodovino delajo možje boja.

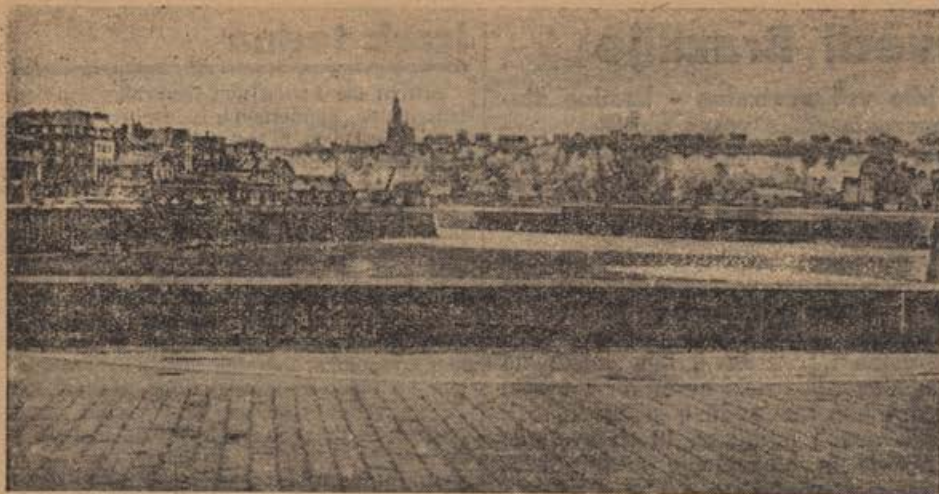
V tem tedenskem izreku je veliko resnice. Kakor je v človeškem življenju agilni, podjetni, delaven in produktiven človek sebi in skupnosti lahko veliko večje koristi, kakor kašen mlačnež, lenuh, neinicijativnež in nebriznež, tako je tudi v življenju narodov. Energičen, samozavesten, pogumen, vztrajen in neomahljiv človek bo svojo življenjsko dobo preživel, če že ne vedno uspešno in koristno, vsaj bogato na dejanjih in dogodkih. Isto velja za narode. Ljudstva, ki delajo na vseh področjih za sebe in splošnost in se v svojem udejstvovanju ne plašijo težav in ovir ter so pripravljena spustiti se, če to okoliščine zahtevajo, tudi v boj vsake vrste z drugimi narodi — delajo zgodovino.

Na čelu vseh takih narodov stoji nemško ljudstvo. Nemško ljudstvo se prav posebno sedaj, od kar ga vodi Adolf Hitler, vsersransko bojuje, pa naj si bo z notranjimi ali zunanjimi sovražniki. Celoten nemški narod, prežet z nacionalsocialističnimi nazori, je od zunanjih sovražnikov, ki bi ga radi uničili, sprejel vsiljeno mu borbo, da se obrani uničenja in si preskrbi boljšo bodočnost. Gigantski boji, ki jih vodi nemška oborožena sila, podprta z delovanjem in pomočjo celega zaledja in domovine, predstavljajo zgodovino, ker bodo za bodočnost izoblikovali Evropo in svet. Bojevitvo nemško ljudstvo pa pri tem ni samo kovač velikih zgodovinskih sprememb, temveč tudi kovač svoje in vseh narodov srečnejše bodočnosti.

Kako je Churchill potoval

Preko Stockholma so prispеле posameznosti o povratku angleškega premijerja. Da bi se ne izpostavil nevarnosti kakega nemškega letalskega napada, je določil Churchill čas potovanja tako, da je prispel v London okrog polnoči. Na povratku je nosil Churchill uniformo komodorja angleškega letalstva. Angleška in švedska poročila pa ne omenjajo niti z besedico, dali je napravil s svojo uniformo vtis na angleško generaliteto, ki ga je pričakovala z lordom Mountbattenom in velikim admiralom Sir Dudley Poundom na čelu. Pač pa poročajo, da so Churchillu čestitali člani vlade — v njihovi družbi je bil tudi sovjetski veleposlanik Majski — k srečno prestanem poletu. V komentarjih omenjajo nadalje, da se je nahajal v Churchillovem spremstvu tudi njegov osebni zdravnik. Iz poročil tudi ni razvidno, ali so mu člani vlade čestitali k njegovim namišljenim uspehom, akoprav so listi opisali vsako posameznost. Tako se je baje Churchill na povratku iz Moskve trudil dvigniti moralno angleških čet na Bližnjem vzhodu. V Kairi je Churchill baje izjavil pred sto časnikarji, da je »trdno odločen, v bodočih akcijah« sovražnika tako udariti, da ne bo mogel vrniti udarca. Ko se je vrnil v Evropo, je smatral vsekakor za potrebno, da so

PK.-Kriegsberichterstatter Stiff (Sch)

Der Hafen von Dieppe. Blick auf den Hafen von Dieppe, in dessen Nähe das feindliche Landungskorps, bestehend aus Briten, Amerikanern, Kanadiern und Gaullisten, durch die deutschen Verteidigungskräfte an der Küste vernichtend geschlagen wurde. In wenigen Stunden war das großangelegte Unternehmen des Feindes restlos vereitelt.

„Freiwillige vor“ — für die Infanteriedivision (mot) Grossdeutschland

Berlin, 25. August.

Schulter an Schulter mit allen Verbänden der Wehrmacht steht die Infanteriedivision (mot) »Großdeutschland« im Kampf um die Vernichtung des Bolschewismus, eingesetzt an den Brennpunkten der Schlacht. In treuer Erfüllung ihrer vom Führer für Krieg und Frieden gestellten Aufgaben vertritt die Division besten überlieferten Kampfgeist des Heeres.

Freiwillige aus allen deutschen Gauen, die sich zur Division melden, finden in ihr alle Waffengattungen vor: Infanterie, Panzer, Artillerie, Pioniere, Kradschützen, Sturmgeschütze, Flak, Panzerabwehr, Nachrichten- und Sanitätstruppen.

Die Mindestgröße der Freiwilligen muß 1.70 m betragen und das Alter muß zwischen 17 und 25 Jahren liegen. Außerdem wird die Zugehörigkeit zum deutschen Volkstum, arische Ab-

stammung, vollständige Gesundheit und tadellose Charaktereigenschaft gefordert. Sämtliche Laufbahnen des Heeres können in der Infanteriedivision (mot) »Großdeutschland« eingeschlagen werden.

In umfassender Ausbildung und soldatischer Schulung werden die Kriegsfreiwilligen gehärtet ihrer Verwendung in der Division, im Führer-Begleitbataillon oder dem Wachbataillon zugeführt und übernehmen mit dem Ärmelstreifen und dem GD auf den Schulterklappen eine heilige Verpflichtung im Kampf für Großdeutschland.

Auskunft über die Einstellung erteilen sämtliche Wehersatzdienststellen und die Ersatzbrigade (mot) »Großdeutschland«, Cottbus, Schillerstraße 21/22.

Na pravi poti

Vzporedno z ostalim časopisjem Velike Nemčije je tudi naše glasilo mnogo pisalo o drugi fronti, ki bi jo radi ustanovili Angleži in Amerikanci, da bi na vzhodu olajšali obrambo sovjetov, ki jih nemške armade potiskajo vedno bolj nazaj. Naša poročila so vedno povdarjala, da so na vzhodni fronti od Nordkapa do Biskavja,

njegovo letalo spremljali angleški lovci. Švedski listi omenjajo nadalje, da je letalo pilotiral nek ameriški pilot. Tega pa ni razvidno, ali se je hotel Churchill pokloniti Rooseveltu in ali ni imel dovolj zaupanja v pilotske možnosti angleških letalcev. Baje je Churchill od časa do časa pilotiral na drugem krmilu. Churchill bo baje počel o svojem potovanju pred Spodnjo zbornico šele po počitnicah angleškega parlamenta.

prav posebno pa vzdolž Francije tostran rokavskega zaliva nemške obalne utrdbe, straže in posadke vedno pripravljene, da primerno sprejmejo vsako angleško invazijo.

Kakor znano, so se Angleži pod pritiskom Stalina, ki vidi svojo Sovjetijo že v hudo bolnem in težko ranjenem stanju in bi jo s pomočjo druge fronte rad rešil smrti, dne 19. avgusta t. l. poskusili na francoskem obrežju pri Dieppe-ju izkrcati, se tam utrditi ter pozneje prodirati dalje v Francijo. Če kje, potem je tu držala napoved, ki jo je naše časopisje ob vsaki priložnosti podčrtalo in ki je glasilo, da bodo nemške čete vsak tak poskus v kali uničile. In tako se je tudi zgodilo.

Angleški napad, ki se je odigral po temeljitih pripravah z vsemi najmodernejšimi vojnimi sredstvi, se je na celi črti izjalovil. Napadalcem, ki so bili večinoma Kanadci in čete De Gaulle-ja, je sicer uspelo na nekaterih točkah priti iz morja na francosko ozemlje, bili so pa tam od Nemcev sprejeti, kakor je to že cela Nem-

čija prerokovala in vedela v naprej. Z energičnimi protinapadi je nemška obramba popolnoma uničila napadalce tam, kjer se jim je posrečilo izkrcanje, kar jim je pod zaščito noči in umetne megle uspelo samo na treh točkah. Kar ni bilo pobito, ranjeno ali ujeto, je po kakih osem ur trajajočih bojih moralo pobegniti nazaj v čolne ter jo hitro odkuriti. Sovražna številna premoč ni mogla preprečiti hrabri nemški obrambi, da bi sovražnika ne vrгла nazaj v morje. Pri tem mu je hkrati povzročila ogromne izgube na ljudeh, orožju, materijalu, ladjah, čolnih, letalih, tankih itd. Samo nekaj ur je zadostovalo, da je strmina nemška obalna obramba razbila vse angleško-ameriške iluzije o drugi fronti, ki bi naj olajšala in izboljšala frontne položaje sovjetov ter hkrati pripravila pot do poraza Nemčije.

V času, ko so se čez kanalsko morje v zaščiti nočne teme in umetne megle prevažali velikobritanski bojovníki, da bi zmagovito vpadli v Francijo, so London, Washington in Moskva ta dogodek raztrabili v svet kot nastop in začetek novega razdobja v sedanji vojni. Kakor doslej že več kje, tako so tudi tokrat podcenjevali nemško oboroženo silo. Po porazu in blamaži, ki sta za nasprotnike velikanska, so gospodje okrog Churchilla postavili svoja prvotna poročila o svoji drugi fronti kratko malo na glavo. Medtem, ko so svoje prve vesti sestavljali v upu in prepričanju, da bo uspela akcija, ki bi se jo potem iz dneva v dan z nočnim dovozom novih ojačenj in materijala lahko razširilo in povečalo, so po povratku pošteno razbitih in potolčenih ostankov svoje ekspedicijske divizije, ki je bila mišljena kot prvi val, našli za nadaljnja poročila čisto drugi ton in besednjak. Izgovarjali so se, da je šlo samo za praktične vaje, za poskus, z nekoliko rizika. Poskus sam, ki predstavlja samo člen v verigi velikih priprav za resno invazijo na kontinentu — ker ta šele baje pride — je pa baje po vseh načrtih uspel nad vsa pričakovanja.

Pri tem se mora človek nehote prijeti za trebuh od smeha. Za Angleže je vsak vojni poraz, pa naj si bo v Dünkirchen-u, na Norveškem, na Kreti ali pri Dieppe-ju, povsod, kjerkoli so bili vojaško pohojeni in pomandrani, je to bil in ostane uspeh.

Nauk iz tega ponesrečenega angleškega poskusa otvoritve druge fronte napram Nemčiji je za oba vojskujoča tabora dober. Nemčija je zopet celemu svetu dovolj zgovorljivo pokazala svojo nepremagljivost, svojo moč in storitveno zmožnost, predvsem pa neokrnjen elan in udarnost svoje oborožene sile, kar se je doslej še po vsaki dobojevani zmagi in bitki dvignilo. Batine, ki so jih pri Dieppe-ju od Nemcev dobili Angleži, predstavljajo tako jasne račune, da so in ostanejo načrti Churchilla, Roosevelta in Stalina o premaganju in porazenju Nemčije le neizpolnjeni upi. Hudi udarci, ki so jih borcem plutokratsko-boljševiških idej prizadele po številu veliko manjše, francosko primorje čuvajoče nemške čete, so pa Nemcem ponoven, neovrgljiv dokaz, da je Nemčija pod vodstvom svojega velikega Führer-ja popolnoma dorasla nalogi, ki si jo je zarisala, to je, da se bojuje, dokler ne premaga svojih nasprotnikov, ki bodo njemu orožju sigurno podlegli.

Nemška vojna politika teče po pravilni poti. Angleško-ameriški uniformirani delavci in kmetje, ki jih njihovi v oficirske uniforme preoblečeni civilisti takozvanih boljših krogov pripravljajo za frontne bojovníke, ne bodo nikdar dobri frontni vojaki, še manj pa v stanu, da bi se uspešno merili z najboljšimi bojovníki sveta, ka-

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Moser (Wb.)

Im Kampfraum von Woronesch. Sowjetpanzer dienen als ideale Bunker im Kampffeld

Wall der tapferen Herzen

Gescheiterter Entlastungsangriff auf Rschew

PK Rschew, im August.

In der Morgendämmerung setzten die Bolschewisten eine größere Zahl von Schlachtfliegern an, die in rollenden Einsätzen die deutschen Stellungen nördlich Rschew, unsere Nachschubstraße sowie die Stadt Rschew selbst mit Bomben belegten. Truppen und Nachschubfahrzeuge wurden von ihnen im Tiefflug mit Bordkanonen und Maschinengewehren angegriffen. Etwa eine halbe Stunde später löste heftiges Artilleriefuer die Fliegerangriffe ab. Wie man bald feststellen konnte, hatten die Bolschewisten an diesem Frontabschnitt sehr starke artilleristische Kräfte zusammengezogen, die mit einem Trommelfuer aller Kaliber der sowjetrussischen Infanterie den Weg nach Rschew freikämpfen sollten. Viele Stunden lang schossen die Rauch- und Dreckfontänen in dichten Lagen aus dem Boden. Den dumpfen und hellen Krachen der Abschüsse und Einschläge untermischte sich der pfeifende Heulton der durch die Luft fliegenden Granaten. Dann antworteten unsere Geschütze. Der Kampf der Artillerie war entbrannt; er sollte in den nächsten Tagen höchstens für einige Nachtstunden abreißen.

Nach zermürendem Artilleriefuer kamen sie in dichten braunen Reihen auf unsere Stellungen zu, wurden abgeschlagen, griffen wieder an. Hinter jeder abgeschlagenen Welle drängte eine neue vor. Stundenlang. Fast schien es schon so, als würde der gewaltige bolschewistische Einsatz an Menschen und Material völlig ergebnislos bleiben, da glückte den Sowjets nach hartnäckigen Angriffen der Einbruch in einer »Nahtstelle«, an der Abschnittgren-

ze zwischen zwei deutschen Divisionen. Hier waren schwere feindliche Panzer eingesetzt. Der von den Sowjets erzielte Geländegewinn war an sich unbedeutend, einige Kilometer tief, auf einer normal gebräuchlichen Karte der UdSSR überhaupt nicht wahrnehmbar, immerhin war der Vorstoß eine auf das Herz unseres Abschnitts gerichtete Pistole. Sie durfte nicht zum Schuß kommen.

Was taten die Bolschewisten weiter, was taten wir?

Die Bolschewisten setzten in der Einbruchsstelle Massen ein, um den entscheidenden Durchbruch zu erzwingen. Massen an Menschen, Panzern, Fliegern. Sie ließen Bomben und Granaten regnen, ihre Geschütze schickten unablässig Feuer und Tod in unsere Linien. Wir Jungen ahnten, die Alten bestätigten es überzeugt, die Materialschlacht der Somme, der Kampf um stahlzerpfückte, blutgetränkte Quadratmeter wurde in Vorstellungen oder Erinnerungen zu neuerlebter Wirklichkeit.

Der deutsche Divisionsgeneral warf das Beste, was ihm zur Verfügung stand, in die Schlacht; eine Aufklärungs-Abteilung, eine zahlenmäßig zwar nur kleine, aber in vielen, heißen Kämpfen bewährte Truppe, eine Truppe der tapferen Herzen, die von Tod und Teufel nicht ins Wanken zu bringen ist.

»Sie halten«, sagt der General zu dem Abteilungs-Kommandeur, »wie immer«.

Nun liegt die Abteilung, verstärkt durch Panzerjäger und Sturmgeschütze, schon 72 Stunden im Abwehrkampf. Die Männer haben kaum eine Stunde Schlaf in die Augen bekommen. In strömendem Regen, die Kleider völlig durchnäßt, hocken sie in ihren Erdlöchern, kleben am Boden hinter ihren Gewehren und Mgs, und was auch immer gegen sie stürmt, einzeln sprungsweise oder in dicken braunen Scharen, es wird zurückgeschlagen von peitschenden Salven. Vor den deutschen Linien heben sich von dem flachen Boden des sumpfigen Wiesen- und Kusselgeländes viele dunkle Punkte ab.

In der heiß umkämpften Schlüsselstellung ist kein Haus mehr ganz, aber längst

waren auch schon die Häuser geräumt, unsere Infanteristen haben sich auf freiem Felde eingegraben. Dem irrsinnigen Materialaufwand der Bolschewisten soll möglichst wenig kostbares Blut zum Opfer fallen. Dreimal ließen unsere Infanteristen die schweren bolschewistischen Panzer über sich hinwegrollen, tief preßten sie sich in ihre Schützenlöcher und bissen die Zähne hart aufeinander, aber kaum waren die Panzer vorüber, da hatten die Männer auch bereits wieder den Finger am Abzug ihres Gewehrs oder Mgs. Eine unüberwindbare Feuerwand schoben sie zwischen die Panzer und die nachfolgenden bolschewistischen Schützen. Die Panzer aber kamen nicht wieder zurück. Für sie hatten etwas weiter hinten Sturmgeschütze und Panzerjäger todbringende Granaten bereit.

Am ersten Angriffstage sollte Rschew fallen, sagten die Gefangenen aus. So habe der Befehl von Stalin selbst gelaute. Am dritten Tage hatte — wiederum nach Gefangenausage eine bolschewistische Panzerbrigade nur noch den Auftrag, bis zum Abend die Schlüsselstellung vor Rschew zu nehmen. Nun werden die Bolschewisten in Kürze froh sein, wenn sie ihre Ausgangsstellungen halten können!

Die Angriffe einer ganzen Division und einer Panzerbrigade scheiterten an der deutschen Aufklärungs-Abteilung. Die Bolschewisten hatten Kradschützen eingesetzt — es half nicht. Sie legten viele tausend Granaten auf den kleinen Raum vor ihrer Angriffsspitze, sie fegten aus der Luft mit Bordkanonen und Maschinengewehren über die Erdlöcher unserer Infanterie — es half ihnen nichts! Eine Panzerbrigade ließen sie anrennen gegen die deutsche Mauer der tapferen Herzen. Nun bildet der Stolz dieser Brigade, zusammengeschossen und ausgebrannt, einen neuen Panzerfriedhof. Der Totengräber war die gemischte Panzerjäger- und Aufklärung-Abteilung. Sie allein vernichtete an zwei Kampftagen 20 Sowjetpanzer vorwiegend vom Typ 34, aber auch einige weit schwereren Ausmasses.

Am zweiten und dritten Kampftage brachten Soldaten der Aufklärungs-Abteilung die ersten Gefangenenzüge nach hinten. Gefangene werden in der Abwehr nur selten gemacht. Aber diese Aufklärungs-Abteilung kann nicht nur verteidigen, sie muß angreifen. Bereits am ersten Tage setzte sie zum Gegenstoß an, der zwei Tage später zu einer Flankenbereinigung und wesentlichen Festigung der von ihr zu haltenden Schlüsselstellung führte. Die Männer der Aufklärungs-Abteilung aber fragen immer wieder ungeduldig: »Wann setzen wir zum großen Gegenstoß an?«

Gegen eine vielfache Übermacht an Menschen und eine nicht abzusehende an Kampfmateriale hat die kleine Abteilung unter schlechten Wetterverhältnissen den ihr erteilten Befehl ausgeführt und die Stellung gehalten. Der General sagte es selbst: wie immer!

Kriegsberichtler Hans-Joachim Szelinski.

Wie verdunkeln

von 21³⁰
bis 5⁰⁰ Uhr!

kor so Führer-jevi vojaki. V tej vojni plutokrati ne bodo rešili boljševizma, boljševizem pa plutokratov ne.

GOSPODARSTVO

Spodnještajersko združništvo

Dne 19. in 20. avgusta t. l. so se v Graz-u vršila zborovanja zveze kmetijskih združenj Raiffeisen, katerih se je med drugimi udeležil tudi Gauleiter in Reichsstatthalter dr. Überreither. Vodja zveze Thoma je v uvodnih besedah pozdravil vse častne goste ter spregovoril nekoliko zbranih besed o kmetijskem združništvu v splošnem ter o združništvu na Štajerskem posebej. V glavnem je povedal, da so na podeželju zadruge univerzalnega značaja, v katerih sta lahko združena denar in stroj, specialne zadruge, blagovne, živinorejske, zadruge za električno razsvetljavo itd.

Na Spodnjem Štajerskem so take zadruge kot novoustanovitve po teh temeljih že izvršene. Ustanovilo se bo tudi vaške zadruge hiše, kjer bo združeno vse, kar združuje kmete. Na področju zveze so tudi mlekarke zadruge v nadaljnjem razveseljivem razvoju. Blagovnim združenjem manjka primernih prostorov, ker ni materijala, da bi se iste gradilo. Pri Raiffeisen-blagajnah je razvoj še vedno razveseljiv. Zadruge za stroje in kmetijsko orodje stavljajo kmetom oboje na razpo-

lago, kar omogoča sodobno gospodarstvo. Ustanovitvi gozdnih združenj posveča zveza največjo pozornost. Zadruge za obnovo, od katerih je na področju »Südmark«-e že pet v obratu, prinašajo sodobne delovne pogoje v vasi.

V svrhu vnovčenja sadja in sočivja na Spodnjem Štajerskem je z ustanovitvijo združenj »Südobst« podan temelj za industrijsko predelavo. Od te združenj so trije obrati že v toku, četrti pa začne v septembru z delom. Za dajanje navodil in za nadzor je postavljen združni kontrolni organ zveze. Radi vpoklica mnogih oseb preglednega oddelka se je pregledni organ moral v glavnem omejiti na delo in naloge, ki jih ima zveza v obnovi in organizaciji Spodnje Štajerske in Gorenjske kot najbolj pereče. Kljub temu se pa ni pozabilo na ostale zadruge ter so dobivale navse in pomoč zveze. Odločujoč ostane tudi v bodoče uspeh delovnih storitev. Zadruge nimajo drugih ciljev in namenov, kakor svoje skupno delovanje in svoje skupne uspehe vložiti v en sam cilj: »V zmago za Nemčijo!«

GOSPODARSKE VESTI

× V Španiji izdelujejo nadomestek za juto iz neke trave, ki raste divje in ki so jo doslej uporabljali za pletenje košar. Pravijo ji esparto. Kljub težav, ki jih pri pričetku izdelovanja tkanine iz te nove surovine ni manjkalo, so se španske tovarne danes v tem pogledu že toliko spopolnile, da jim ta domača surovina krije veliki del manjkajoče jute.

× Rudarstvo Finske je že starejšega datuma. Sele odkar je prišlo leta 1939 do finsko-sovjetske vojne, so jo Fini začeli bolj širiti. V času Švedov so na Finskem pridobivali železno rudo bolj iz močvirnatih jam. Pri tem je bilo tako malo železne rude, da se sploh ni izplačalo teh rudnikov modernizirati ter s stroji opremljati. Leta 1920 so našli v pokrajini okrog Petzama v peščeni zemlji železno rudo. Po izvršenem vrtnanju so tam odkrili 5 milijonov ton bakrene rude. Vojna je prekinila delo in sleditev rud v Outokupu in Kolo. Ista usoda je zadela čištilnice zlata v Lapplandu in Ivalofusu. Nikel pridobivajo Fini v Nivali, kjer je jama, ki da letno 400 ton čistega nikla.

× Tekstilna industrija na vzhodu obratuje po poročilih lista »Europa Kabel«, ki izhaja v Amsterdamu, v vedno večjem obsegu. Na področju Reichskommissariat-a Ostland že delajo predilnice in tkalnice bombaža z 100.000 vretenec in 16.000 tkalskih strojev. Nadaljnji tekstilni obrati se nahajajo v drugih delih dežele. V Ukrajini so od 7 bombaž predelovalnih industrij ostale 4 popolnoma v redu, 2 nadaljnji se pa popravljata. Na področju lanene industrije je v ozemlju Reichskommissariat-a Ostland v obratovanju kakih 33.000 vretenec ter 730 stavev. Razen tega je v Ostland-u kakor tudi v ostalih pokrajinah vzhoda v obratu tudi še večje število lanu in konoplje predelujočih delavnic. Volnena industrija Ostlanda je tudi pomembna. Za enkrat že predeluje 24.000 predilniških vretenec ter 485 tkalskih strojev ovčje volne.

× Tudi Egipt je dežela petroleja. Petrolej pridobivajo v Egiptu blizu Sue-

škega prekopa vzhodno od Rdečega morja, kjer ga tudi rafinirajo. Skladišča za tanke imajo v mestu Hurghada in v Suecu za kakih 180.000 ton. V Suecu je tudi rafinerija, ki ima 1000 ton dnevne kapacitete. Odvoz se vrši z ladjami kar iz Sueca, kar ni neugodno. Petrolej v teh krajih je za vojskovanje ob sredozemskem morju velike važnosti ter se je pridobivanje istega med letom 1938 in 1941 zvišalo od 226.000 ton na 1,1 milijon ton letno. Po teh številkah je produkcija petroleja v Egiptu tako velika, kakor je bila na primer v Burmi pred japonsko zasedbo, ki je skoraj celo Indijo zalagala z mineralnim oljem. Vsa ta industrija nafte v Egiptu je v rokah angleškega velekapitala.

× Insulin bodo pridobivali iz norveških trsk. Tozadevni poskusi, ki se še vršijo, so v tem pogledu prinesli zadovoljive uspehe. Insulin je glavno zdravilno sredstvo zoper sladkorno bolezen.

× Grafitu primanjkuje Zedinjenim državam Severne Amerike. Grafit uporabljajo za izdelavo svinčnikov ali bolje povedano grafitnikov, v livarnah, ki izdelujejo topilnike, talilnike in kozice, nadalje za mazivo, v galvanoplastiki, elektrotehnikah itd. Ima torej tudi značaj surovine, ki je potrebna za vojno pro-

dukcijo. Zedinjene države so grafit najbolj uvažale iz Koreje, Ceylona, Norveške, Madagaskarja, Italije, Nemčije, Meksike in Sovjetije, kjer je sedaj vsak nakup radi vojne onemogočen.

× Kmetijski načrti Madžarske. Madžarski ministrski predsednik Kallay je nedavno imel govor o kmetijskih načrtih Madžarske, v katerem je med drugim iznesel sledeče misli: »Danes ni dober kmetovalec, ki mnogo zasluži, temveč tisti, ki mnogo prideluje«. Po zakonu za pospeševanje kmetijstva se bo izdelalo takojšen načrt. Se letos bo prišlo 3000 vagonov semena ter 40.000 glav plemenske živine med kmete, kar se bo pravilno razdelilo. Zvišalo se bo kapaciteto v izdelovanju umetnih gnojil, izboljšalo se bo pa tudi kmetijsko strokovno šolsko izobrazbo.

× Tekstilna industrija Danske je stavila kmetovalcem 300.000 kron na razpolago, da bi si v Nemčiji nakupili plemenskih ovc v svrhu povečanja ovcarstva. Tekstilci bi namreč radi imeli več domače volne za predelavo v tekstilije. Trenutno krije dansko ovcarstvo komaj deset odstotkov volne, ki jo industrija predela v volneno blago za Danco.

× Strojne zadruge za žetev žita in košnje. Zastopnik ministra prehrane in kmetijstva, državni sekretar Backe, je v enem svojih govorov v Wels-u naglasil, da mora tudi v kmetijstvu biti sodobna delovna tehnika. Tudi manjše kmetije morajo priti do strojnega dela. Kmetje, kmečke žene in posebno kmečki uslužbenci morajo v strojih dobiti pomočnike, ki jim bodo pri težkih delih v pomoč. Predvsem je to mišljeno za žitno žetev, kar bi se dalo pod gotovimi pogoji uporabiti tudi za košnje. V gospodarskem pogledu bi se tako veliki stroji obnesli samo na velikih kmetijah. Male kmetije bi se pa lahko združile v strojne skupnosti ali združenj. Recimo 12 do 15 posestnikov v eno. To bi zelo pospešilo žetev in košnjo.

× Mak je rastlina oljarica. Razen drugih oljaric so letos na področju starega Reich-a nasjali precej maku, ki vsebuje kakor znano 55% oljnatega jedra. Ker je mak več kje služil za uporabo pri peki peciva in pripravljanje raznih jedil, je letos to drugače. Mak se mora oddati kot oljarica na podlagi vojno gospodarskih določil za pridobivanje olja.

× Hrvatska se poteguje za plemensko živino iz Nemčije, s katero misli izboljšati svojo živinorejo. Rada bi nakupila plemenskih svinj, ovac ter raznih malih živali. V jeseni bi rada kupila v Nemčiji tudi nekaj rogate živine za pleme, da bi si na ta način izboljšala stanje živinoreje.

Vinski pridelki so rešeni

Grozdje se nahaja v štadiju, ko mu škodljivci in bolezni ne morejo več škodovati. Stanje vinogradov je, z malo izjemo, povsod prav lepo. Peronospora, oidium ter črv-kiseljak niso mogli povzročiti praktične in občutne škode. Vse to je pa zasluga naših vinogradnikov, ki so z nadčloveškimi napori storili vse, da se očuva vinski pridelke.

Pri tem se pa ne sme prezreti, da je Landesbauernschaft Südmark skupno z vinarskimi uradi kljub nepremostljivim težavam preskrbela sredstva za

pobijanje škodljivcev. Tudi področja, ki jih je poškodovala toča, so dobila bakreno brozgo, da so lahko svoje trte zaščitili pred uničenjem. Kljub težavnim transportnim razmeram so se taka sredstva spravila tudi v najbolj oddaljene kraje pravočasno in v zadostni količini. Dela na pobijanju škodljivcev se je podprlo z izdanimi navodili, s prirejanjem tečajev ter z dobrim funkcioniranjem vinogradno zaščitne službe Landesbauernschaft-i. Z vsem tem trudom je uspelo, da smo očuvali letošnjo trgatve.

Življenje spodnještajerskih deklet v delovni službi

Letošnjo pomlad je mnogo spodnještajerskih deklet z neko negotovostjo odhajalo v delovno službo. Šlo je pač za novost, ki jo naši spodnještajerski kraji še niso poznali. Ni pa trajalo dolgo, ko so iz raznih taborišč v deželah Steiermark, Kärnten in Salzburg začela prihajati pisma, v katerih so naše strunne Arbeitsmaiden ali delovna dekleta poročala, kako se jim godi. Starši in svoji teh deklet so nam stavili mnogo takih pisem za tisk na razpolago ter v nastopnem prinašamo nekaj izvlečkov, po katerih bodo Spodnještajerci lahko sami sodili, kako in kaj.

Tako piše na primer Arbeitsmaid Franz Marsell, doma v Lechen-u štey. 29, blizu Windischgraz-a iz taborišča Guttaring (Kärnten) svoji prijateljici Emiliji Grobelnik v Panjek pri Windischgraz-u: »Draga Mili! Gotovo se še spominjaš, kako sva govorili o Arbeitsdienst-u, ko sem bila še doma. Ko sem nekoč bila pri Tebi ter Ti pravila, da moram tudi jaz na to obvezno delo, me vse to ni nič mikalo, ker so ljudje govorili vse mogoče o tej službi. Ti si pa bila tista, ki si rekla, da je vse to drugače. Prečitata si mi takrat iz »Stajerskega Gospodarja« članek o tej službi, in kakor je takrat pisal časopis, tako se mi tudi danes tukaj godi. To me veseli, da je vse tako in še bolj vesela sem, da Ti danes lahko rečem, da se dobro počutim. V taborišču je red, mi precej delamo, dosti telovadimo ter v nemščini vedno bolj napredujemo. Drugič Ti pišem v nemščini. Veselilo bi me, če me prideš obiskati. — 13. 8. 1942.«

Marica Pintarič iz Wratislawek-a št. 44, Post Steinberg, piše kot Arbeitsmaid iz taborišča St. Andra (Kärnten) svoji sestrični med drugim sledeče: »Predno več povem, Te prav lepo pozdravim iz mojega veselega Arbeitsdienst-a. Ljudje govorijo, da se nam tukaj ne godi dobro. Lahko trdim, da je ravno nasprotno resnica. Hvala Bogu, dobro mi je in še boljše bi mi bilo, če bi še bolj obvladala nemščino. Po vsakodnevem jutarnjem dvigu zastave imamo petje in jaz, ki prej nisem bila bog ve kaka pevka, obvladam že več nemških pesmi. Hrano imamo prav dobro. Suh kruh nikdar ne jemo. Vedno je nekaj na kruhu namazanega ali je pa juha iz pudinga. Mi si pri mizi po mili volji lahko vzamemo, vsaki dan je nekaj drugega pripravljeno ter je kakor za obed, južino in večerjo vedno več kakor dovolj na razpolago. Vse smo se že nekoliko zredile. Meni se tukaj prav dobro dopade. Po nedeljah smo proste, se kopamo ali pa drugače kratkočasimo. V nedeljo gremo v bližnjo vas, kjer bomo kmetom predvajale neko igro. Šle bomo kar peš.« 6. 8. 1942.

Arbeitsmaid Anni Krieter iz Lipowitz-a piše iz taborišča Feistritz na naslov Mizi Kopifer: »Tvoje pisemce

UMNI KMETOVALEC

Dobro seme in pravilno pripravljena zemlja

Letošnjo jesen je vprašanje preskrbe z žitnim semenom izredno važno, in — kar je treba posebej poudariti — važno predvsem za bolj zanikrne kmečke gospodarje. Kajti ugotovljeno je, da je posezlo v pretekli zimi ozimno žito zanikrnim kmetovalcem v očitno večjem obsegu, kot pa naprednejšim sosedom. Zakaj?

1. napreden kmetovalec je sejal vsako vrsto žita ob pravem času, zanikr pa, kakor je pač naneslo.

2. napreden kmetovalec je svoje žito pred setvijo skrbno očistil in radi varstva pred boleznimi tudi kvasil, zanikr pa je sejal neočiščeno žito s plevalnim semenom in bolezenskimi trosi vred.

3. napreden kmet varuje s smotrnim obdelovanjem svoje njive pred zapleveljenjem in jih redno gnoji: zato je na njegovih njivah tudi žito, ki je pozimi sicer posezlo, spomladi hitro odgnalo in se razraslo, preden se je mogel razviti plevel. Njive zanikrnega kmetovalca pa so se zaplevelile že jeseni, pozimi je posezlo žito, ne pa plevel, in spomladi se je še tisto malo žita, kar ga je ostalo, zadušilo v bujno rastočem plevelu.

Tako se je zgodilo, da letos tisoče in tisoče takih, recimo „manj naprednih“ kmečkih gospodarjev ni pridelalo ozimnega žita niti toliko, da bi mogli jeseni njive spet z domačim semenom obsejati. In mnogo tisoč drugih je sicer pridelalo toliko žita, da bi ga bilo dovolj za seme, toda če ga posejejo, ne ostane nič za kruh... Eni kakor drugi kmetovalci premišlujejo torej, kje in kakšno seme naj bi za ozimno setev nabavili.

Ker pravi star pregovor, da „škoda izmodri človeka“, upamo, da bodo letos tudi tisti kmečki gospodarji, ki so v pretekli zimi s svojo starokopitnostjo doživeli očitni neuspeh, z večjim zanimanjem in z večjo vero sledili pojasnilom in navodilom, ki jih za preskrbo s semenskim žitom, — in za jesensko setev vobče, — v naslednjem navajamo:

1. katerim pogojem mora ustrezati za seme sposobno žito?

Že v sestavku o odbiranju rastlin in posevkov za semenske svrhe smo pred nedavnim opozorili, na kaj vse moramo obračati pozornost pri odbiru posevkov, katerih pridelek naj služi v semenske svrhe. Kdor se je po teh navodilih ravnal, je s tem izpolnil vsaj predpogoje za preskrbo z dobrim semenom.

Vsi oni kmetovalci pa, ki niso — bodisi, ker sploh niso imeli zato potrebnega zanimanja, bodisi, ker jim je bilo vsled posebe žita onemogočeno — odbrati žita za seme že na njivi, ki pa so pridelali vendar vsaj toliko žita, kolikor ga za jesensko posetev potrebujejo, naj hrepogojno pripravijo za seme žito lastnega pridelka, ako le ustreza naslednjim pogojem:

Žito, ki je namenjeno za seme, mora biti predvsem dovolj dozorelo. Ne sa-

sem hvaležno sprejela. Sedaj Ti pa popiše svoje življenje. Vsak dan imamo po zajutreku petje. Jaz že znam mnogo pesmi. Hrana je zelo dobra in mnogo spremembe. Nikdar ne jemo

mo, da nudi samo popolnoma dozorelo žito mladi kaleči žitni bilki dovolj in pravilno sestavljene hrane, še bolj važno je dejstvo, da ima samo popolnoma dozorelo žitno zrno do konca razvit kalček in zadostno kalilno silo (Keimkraft).

Nadalje mora biti za seme namenjeno žito popolnoma zdravo. To pomeni, da je žito, ki ima zatohel vonj, ali ki je že na njivi, ali pa v kozolcu začelo vsled vlage kliti, za seme popolnoma neuporabno, ker ni več kaljivo. Žito za seme ne sme biti okuženo s trosi žitnih boleznih, to se pravi, žita z njiv, kjer smo opažali prašnato snet, ne uporabljajmo za seme, v varstvo proti ostalim žitnim boleznim pa moramo vse žito pred setvijo kvasiti. (O kvašenju žita prihodnjič!)

Semensko žito mora biti novo, to je letošnji, ali kvečjemu lanski pridelek. Nad dve leti staro žito ne kali več!

Končno mora biti za seme namenjeno žito popolnoma očiščeno plevalnih semen, predvsem ljulike, grašice in grahorja. (Tudi o čiščenju žita za seme prihodnjič!)

Čeprav ni pogoj, pa je vendar zelo prav, ako je semensko žito čiste sorte. Ta, navidez čisto brezpomembna okolnost ima vendar pomembna praktična posledice: čistosortno žito enakomerno zori, tako da ga lahko ob pravem času požanjemo in njivo uporabimo takoj za sledeči sadež; — mešanosortno žito pa zori neenakomerno. Zato je ob žetvi nekaj semen za prezrelega in izpada, delno pa je še nezrelo in da manj ter slabši pridelek. Slamo in pleve pšenčnih sort „golic“ lahko v silo porabimo za krmo, če pa je vmes „resnica“, tega ne smemo. Če mlatimo na veliki mlatilnici, zrna golih sort pšenice ni treba spuščati skozi „obresovalec“, resnate pa moramo id. Vidimo torej, da je čista sorta pri žitu velikega pomena.

2. Kje bomo za seme sposobno žito dobili?

Že začetkoma smo naglasili, da je letos mnogo kmečkih gospodarjev, ki niso pridelali niti toliko žita, da bi mogli z lastnim pridelkom jeseni njive vnovič posejati. Kam naj se torej obrnejo za žitno seme?

Pridelovanje semenskega žita je v Nemčiji izredno razvito. V povprečnih razmerah zato v Nemčiji semenskega žita prej ostaja, kot pa zmanjkuje. Letos pa ga bo vendar zelo, zelo primanjkovalo! Vzrok je jasen: poseba tudi za seme namenjenim posevkom ni prizanesla „razen tega pa je treba letos seme dobavljati še za mnoge nove pokrajine.“

Zato bo letos mogoče kupiti semensko žito, ki bo uvoženo v Spodnje Stajersko iz drugih pokrajin nemške države, le najpotrebnejšim. Predvsem je poskrbljeno, da bodo dobili semensko žito oni kmetovalci, ki jim je žitne posevke uničila toča. V drugi vrsti pa pridejo za nakup semenskega žita v poštev kmetovalci, ki so najhujše trpeli vsled

suh kruh, vedno je kaj zraven. Zelo se mi dopade življenje tukaj. Dnevi, tedni in meseci minejo, da ne vem kedaj. Prav dobro se nam godi in zadovoljne smo. — 9. 8. 1942.«

pozebe ozimín. Le, če bo semenskega žita prišlo na trg več, kot ga je za potrebe teh kmetovalcev potrebno, bodo mogli priti v poštev kmetovalci, ki bi želeli kupiti semensko žito samo zaradi zamenjave semena ali žitne sorte. Vsekakor priporočamo, da vsi, ki noraajo ali želijo semensko žito za jesensko setev kupiti, to nemudoma javijo pri najbližnji kmetijski zadrugi ali trgovcu z deželnimi pridelki, z navedbo potrebne množine, ako tega dozdej še niso storili!

Razen v trgovini, pa se bo smelo letos semensko žito nabavljati tudi naravnost pri pridelovalcih, to je, sosednjih ali oddaljenejših kmetovalcih. To je samo izjema za letos, katere vzrok je izredno velika potreba po semenskem žitu in želja, štediti s prevoznimi sredstvi. V navadnih razmerah sme namreč oddajati žito drugim za seme samo, komur je kot semensko blago priznano (anerkanntes Saatgut) in ni to ne naravnost, marveč potom organizacije semenoogojcev.

Letos je torej nabava semenskega žita naravnost pri pridelovalcih dovoljena in naj bi se je kmetovalci v čim izdatnejši meri poslužili. Posebno oni, ki imajo sicer dovolj žita za seme, ki pa želijo zamenjati seme, ali celo sorto, naj ne nadlegujejo za semensko žito trgovin, marveč naj zamenjajo žito za semensko pri sosedu, za katerega vedo, da je pridelal lepo žito. Za nakup semenskega žita, tako v trgovini, kot pri pridelovalcu, pa je potrebno nakazilo krajevnega kmečkega vodje (Ortsbauernführerja).

3. Za kakšno sorto se bomo odločili?

Enako, kot pri živini vprašanje primernih pasm, je pri žitih vprašanje primernih žitnih sort izredno važno. Kmet, ki naroča samo „100 kg semenske pšenice“, je enako lahkomišeln, kot če bi šel in naročil pri trgovcu z živino „1 plemensko kravo“, — brez vseh drugih navedb. Lastnosti in zahteve posameznih žitnih sort so namreč kaj različne, kakor so različne tudi podnebne in talne razmere posameznih dežel in okolišev. Različne žitne sorte so namreč nastale vprav na ta način, da je bodisi z naravno, bodisi z umetno odbiro nastala žitna zvrst, ki se je določenim razmeram in določenim zahtevam najbolje prilagodila.

Učinek naravne odbire vidimo v razliki med ozimnim in jarnim žitom. Nekdaj ni bilo med njima nobene razlike. Današnja ozimna žita pa več ne uspevajo, ako jih sejemo spomladi, a jara navadno pozebejo, če bi jih sejali jeseni.

Umetna vzgoja novih žitnih sort potom odbire (selekcije) in križanja posameznih sort med seboj pa je dala nešteto žitnih sort, ki se med seboj močno razlikujejo, predvsem glede časa zrelosti, kakovosti zrnja (moke), oblike in barve klasja; po tem, ali je klasje zbito ali redko, ali je golo, ali resnato; po zahtevah glede na podnebje, zemljo, obdelavo in gnojenje; po odpornosti ali pa nagnjenosti za razne žitne bolezni, po jakosti slame in s tem odpornosti zoper poleganje, po odpornosti proti pozebi itd.

Za primer navajamo samo kratek opis bistvenih razlik med dvema pšeničnima sortama, ki sta tudi pri nas že deloma znani: „Plantahof“, oziroma pšenica, bela, golica, odporna proti zimni in proti polegi, za dobro zemljo, planinsko podnebje, suše ne prenaša. „Kadolzer“,

ozimna pšenica, resnica, zgodaj zoreča, proti pozebi odporna, nagnjena k poleganju, zahteva lahko zemljo, ne prenaša obilnih padavin, kakovost zrnja zelo dobra.

Že iz opisa teh dveh sort nam postane jasno, da lahko tudi najboljše seme, ako sorta ne ustreza danim krajevnim razmeram, odreče. Zato moramo pri nakupu semena izrecno zahtevati določeno, za naše razmere prikladno sorto. Iz tega stališča je veliko bolj priporočljivo, nabaviti žitno seme pri sosedu, ki je imel s to ali ono žitno sorto že dokazan uspeh.

Vendar moramo biti tudi v tem primeru previdni: Umetno vzgojene sorte žita namreč hitro „degenerirajo“, to je, se izrodijo, ako jih sejemo v okoljskih in razmerah, ki niso zanje povsem prikladne. Tako opazamo, da da navadno novonabavljena pšenična sorta prvo leto zelo lep pridelek, drugo leto že manj, potem pa največkrat sploh odpove. Samo iz domačega semena v klasju odbrano žito rodi stalno dobro. Se bolje pa je, da zamenjata semensko žito dva oddaljenejša gospodarja, ki sta ga oba v klasju odbrala.

Seveda ni treba še posebej opozarjati, da je samoumevno, da bo žitna sorta, ki je pri sosedu lepo uspevala, ker je njive dobro gnojil in pravilno obdeloval ter varoval plevla, odrekla pri tebi, ki napelješ komaj vsakih sedem let na njivo par vozov ničrednega, presušenega gnoja; ki zemljo površno obdeluješ in še bolj površno seješ; in tebi, ki ti njiva od pirnice in drugega plevla „ozeleni“ že prej, preden je utegnilo vzkliti prvo žitno zrno...!

4. Kako bomo torej pri jesenski setvi pravilno ravnali?

Glede časa za jesensko setev ozimnih žit omenjamo, da se je treba ravnati po krajevnih okolščinah, po domače: po naprednejših sosedih. Četudi je čas za jesensko setev precej na široko raztegnjen: (ves september in oktober, včasih tudi še november in celo december), se vendarle v vsakem okolišju po izkušnji ugotovljena, približno 14 dni trajajoča doba, ki je za setev najbolj

Weltbild

Stiller Winkel im Harz

ugodna. Na splošno rečemo lahko, da je sejati žito tem pozneje, čim ugodnejši podnebni in zemeljski pogoji za rast žita so dani. Vsekakor je sejati najprej rž, ker se rž samo jeseni obrašča, zatem sejemo pšenico, ki se obrašča jeseni in spomladi, in nazadnje ječmen, ki se ob prezgodnji setvi sicer do zime preveč obraste in zato pod snegom rad pognije.

Do neke mere je določanje najprimernejšega časa za setev vedno strel na slepo, — ker pač ne vemo ali bo jesen topla ali hladna, suha ali mokra, zima z obilo ali brez snega, kakšno vreme bo spomladi in poleti. Letošnja hudo zimo so n. pr. bolj pozno sejana žita skoraj povsodi bolje prenesla, kot zgodaj sejana.

Vsekakor je pametno, če ne sejemo vse pšenice na en dan, marveč v več časovnih presledkih: tako zmanjšamo nevarnost nepravčasne setve in si zagotovimo kolikor toliko dober pridelek.

Glede priprave zemlje omenjamo, da bi morali n. pr. ovsena strnišča takoj po žetvi preorati, pred setvijo žita pa vnovič. Kdor tega ne stori, bo ovseno strnišče težko orati, še težje mu bo poravnavati gnoj, (in gnojiti po ovsu s hlevskim gnojem je pred setvijo žit nujno!); brazde se bodo držale skupaj kot testo in — žito bo na taki njivi trpelo vsled plevla!

Po drugih pridelkih — to je po detelji in okopavinah — nam priprava zemlje za jesensko setev ne dela težav, in se samo paziti, da ob suhi jeseni na deteljskih kepe pred setvijo zdrobimo, najbolje z valjarjem ali s krožno brano.

Glede gnojenja ozimnam omenjamo, da je potrebno s hlevskim gnojem gnojiti predvsem ječmenu. Drugim žitom gnojimo s hlevskim gnojem le, če je zemlja izčrpana po predsadežu, ali če tako nanese gnojilni kolobar, ki naj bi imel sestavljenega vsak kmetovalec. Kdor žita rada polegajo, jim pa s hlevskim gnojem ne smemo gnojiti, marveč je umestno le zimsko gnojenje s Thomasovo žlindro in kalijevo soljo!

Glede setve same pa moramo predvsem povdariti, da je najboljša in najbolj skrbna ročna setev vendarle mnogo mnogo slabša, kot setev s sejalnim strojem ali sejalnico. Na roko namreč ne moremo doseči, da bi bila žitna zrna porazdeljena po njivi enakomerno in enako globoko: ponekod jih pade po več skupaj in drugo drugemu jemljejo zrak in hrano, drugod pa ostane prazen prostor, kjer se potem bohota le plevla. Brana spravi zrnje še bolj v nered in zagrne del zrnja globoko pod kepe, del pa ostane sploh nezagrnjen. Zato tudi zrnje neenakomerno kali, se razvija in zori. Razen tega pa porabimo pri ročni setvi tudi vsaj za eno tretjino več semena kot pri setvi s strojem.

Torej: kdor le more, naj si za setev žita izposodi sejalnico! Obenem pa naj si izposodi tudi človeka, ki je setvi s strojem vajen! To velja tudi za tiste kmetovalce, ki so bili tako srečni, da so si mogli letos sejalnice sami nabaviti a sejanja z njimi še niso vajeni. Setev s sejalnico namreč zahteva precej znanja od kmetovalca. Kdor pa mora sejati ozimno žito na roke, naj vsaj zemljo pred setvijo zbrana in ravna vsaj taliko skrbno, kot bi nameraval sejati s strojem! S sejalnico namreč na cele brazde in na kepaslo zemljo ni mogoče sejati, ročna setev na naspol ob-

„Brigajte se za mojo mladino . . .“

Pred nekaj tedni kot rekrut v vojaško službo odhajajoč Spodnještajerc je voditelju krajevne skupine, to je Ortsgruppenführer-ju, v kateri je pred svojim odhodom k vojakom kot funkcionar mladinske organizacije deloval, iz svoje garnizije pisal pismo sledeče vsebine:

17. 8. 1942.

Dragi gospod voditelj krajevne skupine!

Tudi na Vas nisem pozabil. Oprostite, da Vam še nisem pisal. Resnično Vam povem, da doslej še nisem prišel do pisanja. Služba me mnogo zaposli.

Pionir mora pač mnogo vedeti. Vse, kar ima nemška armada, mora biti pionirju znano. Tukajšen kraj je čudovito lep, isto lahko rečem o okolici. Čutim se tukaj popolnoma zadovoljnegana.

Sedaj moramo pač vsi biti pripravljani, da se žrtvujemo in da damo tudi življenje, če se to zahteva. Jaz se bom

boril do zadnjega za domovino in njeno bodočnost, ker vem, zakaj gre. Ker gre danes za biti ali ne biti, zato ostanem tudi pionir in na strani našega Führer-ja. Boljševik mora biti premagan, potem nas čaka boljša bodočnost.

Gospod vodja krajevne skupine! Samo eno prošnjo imam. Glejte, prosim, na mojo mladino, da se službe ne bo zanemarjalo. Neprestano mislim na mladino, ki mi je bila največje veselje. Dobra mladina pomeni lepo bodočnost Nemčije!

Sedaj pa končam moje pismo, ker moram k nočnemu počitku. Drugikrat pišem zopet več in obširno.

Srčne pozdrave in zdravje Vam želi in pošlje bivši vodja mladine Fritz Namestnik.

Pripis. Srčne pozdrave celotni posadi mladine 63. Le pogumno in z dobro voljo naprej! Fritz.

MALE VESTI

* **Führer je madžarskemu državnemu upravitelju Horthy-ju** pisal sledeči brzojav: »Ob madžarskem narodnem prazniku sporočam Vaši presvetlosti moje najsrčnejše čestitke. Pri tej priložnosti mislim prav srčno na zavezniški madžarski narod in na njegove čete, ki se skupaj z našimi četami bojujejo na vzhodu.«

* **Führer je državnemu upravitelju Horthy-ju in njegovi soprogi ter vdovi** po pokojnem Stefanu Horthy-ju, izrekel svoje sožalje.

* **Gauleiter in Reichsstatthalter dr. Uiberreither** je obiskal preteklo soboto naselbinsko področje na Spodnjem Stajerskem, da bi se osebno prepričal o stanju naseljenecv. Pri tem se je izkazalo, da je naselitev Nemcev iz Besarabije, Bukovine in Kočevja deloma že izvedena, deloma pa se še izvaja. Gauleiter je obiskal tudi posamezne kmetije ter se je osebno prepričal o tem, kako so se vkoreninili naseljeneci v svoji novi domovini.

* **Predsednik nemške zgodovinske komisije**, Professor dr. Heinrich Ritter von Srbik (Wien) je bil imenovan predsednikom nemške zgodovinske komisije v Münchenu.

delano zemljo je pa za pametnega kmetovalca še manj mogoča!

Količina semena, ki ga rabimo za jesensko setev ozimnih žit na 1 hektar, znaša povprečno: pri ročni setvi 200 do 240 kg, pri setvi s sejalnico 120 do 160 kg. Poraba semena se ravna predvsem po tem, koliko skrbno je zemlja pripravljena, po času setve (pri pozni setvi moramo gosteje sejati), po hektoliterski teži semena, po sorti (sorte, ki se bolj obraščajo, sejamo redkeje, enako sorte z močno slamo), po kakovosti tal, po podnebju in nadmorski višini.

Pri ročni setvi točna odmera sploh ni mogoča, pri setvi s sejalnico pa na podlagi večletnih izkušenj lahko točno odmerjamo, koliko semena bomo posejali na 1 ha posevke, da bo setev pravilno gosta.

* **Prof. dr. Boemer padel**. V nekem faretu v Krakau-u je preminul te dni vodja oddelka za zunanji tisk v državnem ministertvu za propagando Oberleutnant dr. Karl Boemer, in sicer v 42. letu svoje starosti. Smrtno rano je zadobil v bojih pri Harkovu. Bil je eden izmed vidnih strokovnjakov na področju nemškega tiska. Štiri leta je opravljal izredno važne poste v imenovanem ministertvu.

* **Nosilci odlikovanja Ritterkreuz** ali viteških križcev predavajo mladini. Večje število spodnještajerskih mladoletnikov se trenutno udeležuje vojaških vežb po taboriščih starega dela Reich-a. Ravno kar obiskuje 15 junakov iz sedanje vojne, ki so bili odlikovani z viteškimi križci za izkazano hrabrost, v taboriščih se nahajajo ter vojaški predizobrazbi posvečeno moško mladino. Tem fantom pripovedujejo ti junaki o svojih doživljajih na frontah ter jim razlagajo vojaško vedo in njeno uveljavljanje po bojiščih. Fantje iz Spodnje Stajerske veselo in navdušeno pišejo o vseh teh doživljajih iz taborišč za predvojaško vzgojo, ter se zrcali iz istih duh, kakršni vlada v taboriščih.

* **Funkcionarji organizacije Steirischer Heimatbund so zaščiteni**. Voditeljica urada za žene pri Ortsgruppe Frauenberg se je dne 14. julija 1942 podala k posestniku Johann-u Zwickl-u v Tepsau, občina Frauenberg, da bi ga spomnila na izpolnitev njegovih socialnih dolžnosti napram neki pri njej zaposleni delavki. Zwickl je znan kot nasilen človek. Napadel je funkcionarico s psovanjem in udarci ter jo lahko ranil. Zato je bil po kazenskem oddelku komanderja varnostne policije in varnostne službe na Spodnjem Stajerskem kaznovan z odtegnitvijo svobode za 4 mesece, in sicer v obliki ječe.

* **Politično zborovanje v Rann-u**. Minulo soboto je okrožno vodstvo organizacije Steirischer Heimatbund v Rann-u v sporazumu z državnimi uradi priredilo veliko politično zborovanje, pred katerim se je vršila seja vseh Ortsgruppenführer-jev. Shod je vodil Kreisführer Adolf Swoboda, glavno poročilo pa je podal dr. Carstanjen, vodja urada v zveznem vodstvu organizacije Steirischer Heimatbund. Dr. Carstanjen

je obračunal z nergači ter ugotovil, da je danes dolžnost vsakega Nemca, da sprejema povelja in da jih izvršuje. Vsak Spodnještajerc pa ima razen tega sedaj priložnost, da svoje moči stavi v službo obnove Spodnje Stajerske. V nadaljnjih izvajanjih je govornik prikazal zgodovinski razvoj Spodnje Stajerske z vsemi dobrimi in slabimi stranmi. Danes, ko je ta dežela osvobodjena in vrnjena Nemčiji ter priključena v njeno gospodarstvo, je svjar političnih voditeljev, da Spodnještajerce uvedejo v nemško skupnost. Steirischer Heimatbund kot podaljšana roka nacionalsocialistične nemške delavske stranke bo to težko nalogo tudi izvršila. S počastitvijo Führer-ja se je sestanek zaključilo.

* **Kreisführung organizacije Steirischer Heimatbund za Kreis Marburg-Stadt** je nedavno priredila službeni sestanek, na katerem je govoril referent za nacionalno politiko pri zveznem vodstvu organizacije Steirischer Heimatbund, dr. Carstanjen. Dr. Carstanjen je poročal o zgodovinskem razvoju ljudstva na Spodnjem Stajerskem ter dokazal pravno pravico Nemcev za vodstvo te dežele. Po nalogu Führer-ja je sedaj izoblikovanje Spodnje Stajerske zapupano Nemcem za nadaljnih tisoč let.

* **Zloraba urada in zločin zoper vojno prehranjevalno gospodarstvo**. 56-letni Johann Rauch iz Marburg-a je bil zaposlen pri mestnem gospodarskem uradu v Marburg-u. Istolam je leta 1941 ukradel nakaznice za kruh, ki so bile določene za uničevanje ter jih je dal trgovki z živili Maria Knes iz Marburg-a. Rauch je razen tega za Knes-ovo neopravičeno izdal nakupna dovolila za meso, jajca in svinjsko zabelo. Pri razpravi pred kazenskim oddelkom pri komanderju varnostne policije in varnostne službe na Spodnjem Stajerskem sta oba obtoženca priznala svojo krivdo. Johann Rauch-u so prisodili 2 in pol leti ječe, Maria Knes je pa bila obsojena na 8 mesecev ječe.

* **Podružnica nemškega planinskega društva Marburg** je nedavno pod vodstvom svojega vodje dr. Leo Gozani-ja imela svoje zborovanje, na katerem so v glavnem razpravljali o organizatornih vprašanjih.

* **Vaški večer v Drauweiler-ju pri Marburg-u**, ki ga je priredila organizacija Steirischer Heimatbund pod vodstvom Herberta Reclam-a je ugajal vsem, ki so se ga udeležili. Spored je bil srečno izbran in je ugajal predvsem mladini. Plesi in igre, skakanje v vrečah itd. so bile točke, ki bi jih prebivalci Drauweiler-ja na podobnih prireditvah še večkrat radi ponovili in gledali.

* **Za emčijo so padli**. Na pokopališču v Drauweiler-ju pri Marburg-u so položili k večnemu miru nedavno za Führer-ja in Reich v izvrševanju svojih državljanskih dolžnosti padle člane brambnega moštva organizacije Steirischer Heimatbund. Tovarishi August Flscher, Hans Hlade, Heinrich Repina, Otto Selinschek in Rudolf Toplak, ki so svoja mlada življenja darovali na oltar Velike Nemčije, so našli svoja zadnja bivališča tam na tisti mirni spodnještajerski njivi nasproti grobov nemških vojakov, ki so lansko leto žrtvovali svoja življenja za osvoboditev Spodnje Stajerske. Slovo od teh nepozabnih Spodnještajercv je bilo dostojno. Pokojni nam bodo ostali v lepem spominu.

Kreistag v Cilli-ju

Dne 29. in 30. avgusta t. l. priredi organizacija Steirischer Heimatbund v Cilli-ju svoj prvi okrožni dan ali Kreistag za okrožje Cilli.

Na sporedu je poročilo vseh voditeljev o doseganju delu in uspehih, nadalje izravnavala ter dajanje novih navodil za nadaljno delovanje.

K splošno dostopnim točkam prireditve, na katerih bo najvažnejša velezborovanje z govorom Bundesführer-ja Franz Steindl-a, je vabljen vso prebivalstvo v okrožju. Razstava štajerskih slikarjev bo predočila umetniško ustvarjanje Spodnje Štajerske. Dosedanje delovanje organizacije Steirischer Heimatbund v okrožju Cilli bo razvidno iz povprečnega prereza. Na sportni veselici bodo nastopale skupine otroških vrtecev, mladina odredov Deutsche Jugend, brambno moštvo in posade raznih obratov.

Okrožni dan v Cilli-ju je četrta prireditev te vrste. Kakor so dosedajši okrožni dnevi v Luttenberg-u, Trifail-u in Windischfeistritz-u dokumentirali moč organizacije Steirischer Heimatbund ter vsem voditeljem dali primeren nauk in usposobljenost za nove naloge, tako bo brezdvomno tudi ta prireditev v Cilli-ju na celi črti uspela. Kmetje, delavci, nameščenci itd.! V soboto in v nedeljo vsi na prireditve organizacije Steirischer Heimatbund v Cilli!

* Pet let ječe za zločin zoper pravost. Stridesletni Johann Kostetz iz Weternik-a, občina Drachenburg, okrožje Cilli, se je od leta 1938 naprej večkrat spozabil na svoji lastni pastorki. Razen tega je svoji pastorki in svoji ženi grozil z odprtim nožem. Kazenski oddelček pri komanderju varnostne policije in varnostne službe na Spodnjem Štajerskem ga je obsodil na pet let odvzema svobode, kar se ima izvršiti kot ječa.

* Dva nova otroška vrteca so otvorili v okrožju Cilli. Okrožje ima sedaj 36 otroških vrtecev, ki jih obiskuje 2029 otrok.

* Političen shod v Trifail-u. Dne 20. avgusta sta Kreisführer Eberhardt in Landrat dr. Fröhner priredila skupen shod političnih, državnih ter sploh vseh funkcionarjev, ki delujejo na obnovi okrožja Trifail. Razpravljalo se je o problemih, ki so za rešit ter apelirale na uvidevnost, tovarštvo in storitve vseh funkcionarjev. Vzgoji spodnještajerskega ljudstva, posluževati se nemščine, kar spada v delokrog vseh uradov, je polagati največ brige.

* V Luttenberg-u so na dan zbirke za Nemški Rdeči Križ imeli več prireditev. Dopoldan je bil koncert na trgu. Igrala je godba brambnega moštva organizacije Steirischer Heimatbund. Pevski nastop je pa izvedla mladina. Popoldan so sledile razne igre, prekinjene s petjem in godbo. Višek je pa tvorila nogometna tekma med moži okrožnega in moži krajevnega vodstva organizacije Steirischer Heimatbund. V šalji borbi je zmagalo moštvo krajevne skupine. Med vsemi prireditvami so pa pridno zbirali zbiralec s svojimi puščicami ter zbirali za Rdeči Križ.

* Velik sestanek organizacije Deutsche Jugend v Gonobitz-u. Dne 23. avgusta

je v Gonobitz-u nastopilo 500 fantov in deklet, da se jim je izročilo službene izkaze organizacije Deutsche Jugend v organizaciji Steirischer Heimatbund. Govorila sta Ortsgruppenführer in Bannführer o dolžnostih, ki jih je sprejela mladina s sprejetjem v mladino Führer-ja. S počastitvijo Führer-ja se je prireditev zaključila.

* Polstrau je dobil otroški vrtec. Ortsgruppe Polstrau, ki spada pod Landkreis Pettau, je nedavno otvorila svoj otroški vrtec, ki ga bodo oskrbovale izkušene otroške vrtnarice. To je za kraj Polstrau pridobitev, ki jo pozdravljajo posebno žene-matere, ki sedaj vedo kam s svojimi malčki posebno v času mnogega kmetijskega dela.

* Konec pasjih dni. Na Jernejev dan, ki pade na 24. avgust, je višek poletja dosežen oziroma že prekoračen. Kmečki pregovori pravijo, da je ta dan nekakšen napovedovalec vremena za jesen. Kakor je dan Jerneja, tako je baje potem cela jesen. Morebiten dež na ta dan tudi ni kmetom neprijeten, ker obiljublja suho jesen.

* Pobirajte odpadno sadje ter ne puščajte, da Vam propade. Odpadna jabolka prodajajte pri svojih najbližnjih oddajalnicah. S tem koristite sebi z izkupičkom za odpadna jabolka, hkrati pa svoje sadonosnike obvarujete pred škodljivci, ki jih povzroča odpadno sadje, ako zagnije pod drevjem.

* 28. avgusta je preteklo 193 let, odkar se je v Frankfurtu a. M. rodil največji nemški pesnik Johann Wolfgang Goethe. Njegovo največje delo je „Faust“, na katerem je delal dolga desetletja in ga v prevodu poznajo vsi kulturni narodi sveta. Goethe je umrl 22. marca 1832 v Weimar-ju.

* „Gerlud“ je krava, ki je dala v enem letu 13.819 kg mleka. To je uradno dokazano o kravi, ki jo poseduje neki kmetovalec v zapadnem delu Nemčije. Brezdvomno gre za kravo, ki je v današnjih časih ne samo redkost, temveč zlata vredna.

* Vojvoda Kentski se je smrtno ponesrečil. Mlajši brat angleškega kralja Jurija VI., vojvoda Kentski je na poletu v Islandijo, nad Severno Škotsko, ponesrečil s svojim letalom. Kot organ glavne inspekcije angleškega letalstva je potoval službeno ter se je ponesrečil z aparatom tipa Sunderland-Flugboot. Ubila se je tudi vsa posadka. Kot najmlajši sin pokojnega kralja Jurija V., se je rodil leta 1902. Najprej je hotel postati mornariški oficir, radi nežnega zdravlja pa je moral to zamisel opustiti, nakar je prišel v upravno službo. Leta 1934 se je poročil z grško princezo Marino. Leta 1939 je bil imenovan za generalnega guvernerja Avstralije, izbruh vojne je pa nastop te službe preprečil. Radi zanimanja za letalstvo, je med vojno bil dodeljen letalski misiji in ga je v tem svojstvu sedaj zadela smrt. Podrobnosti o padcu letala so za enkrat še neznane.

* Konec roparskega morilca. Pred meseci je iz zapora okrožnega sodišča v Marburg-u pobegnil Franz Kolar, ki so ga jugoslovanske oblasti obsodile radi roparskega umora, ki ga je izvršil nad nekim finančnim preglednikom v Drauweiler-ju. Bil je obsojen na dosmrtno ječo. Kolar se je skrival po hribih ter se preživljal z izsiljevanjem hrane na kmetih. Pred kratkim se je pojavil pri nekem kmetu na govorju Bachern, kjer je povedal, kdo je ter z grožnjami zahteval hrane in pre-

nočišče. Ker pa kmet ni imel nikakšnega orožja pri sebi, je zločincu tako dolgo ponujal in točil alkoholno pijačo, da ga je popolnoma upijatil. Nalo je šel kmet po svojega brata in soseda, ki je imel od oblasti dovoljeno lovsko puško, nakar sta ga drugo jutro zbudila ter zahtevala, da se jima preda. Kolar se je pa obema zoperstavil, nakar je kmet iz neposredne bližine sprožil puško, tako da je bil Kolar na licu mesta mrtev. Na ta način je končal nevarni zločinec, ki se ga je bilo vso kmečko prebivalstvo. Tri dni po tem dogodku so na Thesen-u pri Marburg-u vlovili tudi s Kolar-jem istočasno iz ječe pobelega morilca Stern-a, ki bo sedaj končno tudi obsojen.

* 8 mesecev težke ječe je dobila v Bremen-u neka ženska, ker je ženskomu mleku, ki ga je oddajala v zbiralnici za prehrano novorojenčkov, prillivala kravje mleko, kar se je k sreči hitro opazilo in sleparjo ovadilo.

* Ljudje bele rase postajajo vedno večji. V zadnjih 60 letih se opaža, da se v Evropi človeštvo v svojem telesnem razvoju veča. Tako so na primer na Švedskem ugotovili, da je tankajšnje prebivalstvo v zadnjih 95 letih zvišalo svojo telesno višino povprečno za 8,2 cm. V Nemčiji je človek povprečno kakih 5 cm danes višji, kakor je bil pred 30 leti. Znanost si še ni na jasnem, v čem tiči vzrok, da se ljudje po svoji višini večajo in širijo. Gotovo ga je pa iskati v naprednejših sodobnih življenjskih razmerah. Hrana, ki je izbrana po hranilni in redilni vrednosti bolj kakor nekdanj, sportno izživljanje mladine, bolj higijsna stanovanja itd., omogoča boljši telesni razvoj, kakor so ga omogočale razmere pred davnimi desetletji, ko je človek v naštetih razmerah bil še daleč pred sodobnostjo.

* Himmler na finski severni fronti. Po poročilih finskih listov je SS Reichsführer in šef nemške policije Himmler obiskal finsko severno fronto kjer je pregledal formacije SS, ki se bojujejo na dotičnem odseku. Hkrati je preživel nekaj dni dopusta na Finskem ter si ogledal tudi glavno meso Helsinkii.

* Generaloberst Dietl, znani junak in zmagovalc na Norveškem in v Grčiji, je glasom časopisnih vesti na severnem delu vzhodne fronte dobil novo poslanje za svoj glavni stan. Vsa dela so opravili finski delavci. Po končanem delu je Dietl povabil vse delavce v svoja nove prostore, se jim zahvalil za delo in trud, povzdignil bojovno tovarštvo Nemcev in Fincev ter vsakega počastil s svojo sliko z lastnoročnim podpisom. Odlični nemški general uživa pri Fincih veliko prijaznost in visoko spoštovanje.

* Čoln iz gumijastih cevi ali takozvani Schlauchboot, ki se ga v sedanji vojni poslužujejo vojniki za prehode preko rek itd., predstavlja izum Spodnještajerskega. Že leta 1912, torej pred prvo svetovno vojno, je inženir M. A. Richter izumil ta čoln ter ga na Spodnjem Štajerskem na reki Drau preizkusil ter prijavil v svrhu zaščite avstrijskemu patentnemu uradu. Preden so v Wien-u rešili patentno prijavo in zabeleži izdelovanjem teh čolnov, je prva svetovna vojna minula. Sele v sedanji vojni so prišli ti čolni prav za prav do veljave in so se povsod prav dobro omešili.

* Madžarski državni upravitelj Horthy je odlikoval hrvaškega maršala in doglarnika Kvaternika z madžarskim redom za zasluge.

* **Politična zborovanja v okrožju Rann.** V svrhu pobiranja poskusov agitacije po edinih komunističnih elementov je organizacija Steirischer Heimabund nedavno priredila v okrožju Rann več shodov, na katerih so govorniki prebivalstvo prepričali, da slišijo in spadajo prebivalci okrožja Rann v nemško ljudsko skupnost in k Reich-u. Kot zaključno prireditev so v Lichtenwald-u priredili sestanek, na katerem je tovariš Busbach med drugim izjavil: »Spodnještajerci so že od nekdaj po krvi in tradiciji ter nič manj tudi po priznanju neločljivo povezani z Reich-om. Odstop Spodnje Stajerske leta 1918 pod srbsko oblast jiti je neverjetno globoko zadel. Zato tudi ni bilo odmeva na povelje, ki ga je izdal Belgrad, da bi se Spodnještajerci borili zoper Führer-ja, ker so ga raje radostno sprejeli po svojih zmagovitih četah, ki so zasedle Spodnjo Stajersko. Danes smo vsi skupaj nemški državljani, ker se zavedamo, da se nahajamo v boju za usodo Velike Nemčije. Kakor strahopetni bombni napadi Angležev ne bodo zlomili nemškega ljudstva, tako tudi par zločinskih tipov ne bo strlo Spodnještajercev. Omahljivcem ni več prostora med nami. Potegnjene so jasne črte. — Govornik je žel bujno odobravanje, prireditve same so pa dovolj zgovornjiv dokaz, da hoče okrožne vodstvo voditi vse tiste, ki so z nami, s kalici miru pa energično obračunati.

* **Simovičeve fantazije.** Znani belgrajski pučist in zadnji predsednik vlade bivše Jugoslavije, general Dušan Simović, ki je bil v Londonu od Churchilla odstavljen kot predsednik emigrantske vlade, živi sedaj kot emigrant v okolici Londona, kjer sanja o časih, ki bi ga naj postavili zopet na položaj politika in voditelja države. Se ni dolgo, ko je ta mož narisal zemljevid, ki naj predstavlja Jugoslavijo po sedanjih, za Angleže zmagovito končani vojni. Dotično karto je dal Simović v tiskarni razmnožiti, nakar jo je po svojih emisarijih s pomočjo Anglije z nekim letalom poslal na Romanjo planino, da bi jo tam izročili tolpam v svrhu razdelitve med srbski in hrvatski narod. Na Romanji planini, ki leži v srednjem delu Bosne, so pa oblasti pri spuščanju letala na zemljo ujele posadko ter vse zemljevide, nadalje zlato in radioodajnico, kar je bilo namenjeno za četniške tolpe. Tako so prišli vsi paketi tega zemljevida v roke oblasti ter je zanimivo, kako je v svoji fantaziji Simović dočel velikost in meje »bodoče« Jugoslavije. Nova meja Jugoslavije bi na zapadu tekla na zapadnem obrežju Jadranskega morja pri zlivu reke Tafiamento vzdolž toka te reke. Od tam bi zajela v jugoslovansko področje veliki del Benečije in seveda celo Istrijo. Nadalje bi šla meja nad Villach-om in Klagenfurt-om v smeri Stajerske južno od Graz-a ter od tam proti madžarski meji tako visoko, da bi Biatno jezero, Južna Madžarska z Veliko Kanižo, Pečujem in Segedinom prišli pod Jugoslavijo. Na oni strani reke Tise bi Jugoslavija dobila del rumunskega Banata z mesti Arad, Temešvar in Rešica. Južno od reke Donave bi se Bolgarom vzelo tudi primeren kos dežele. Med Grčijo in Jugoslavijo bi ostala nekdanja stara meja. Albanijo bi si pa razdelili Jugoslavija in Grčija tako, da bi severni del z Dračeni in Tirano padel pod Jugoslavijo, ostali del na jugu pa pod Grčijo. Tako daleč je zarisal Simović meje nove Jugoslavije. Hkrati je na zemljevidu načrtal neke vrste mostov ali koridorjev med Jugoslavijo in »bodočo« Čehoslovaško ter med Jugoslavijo in Sovjetijo. Iz zemljevida ni razvidno, če si pučist Simović zamišlja

duševno ali teritorijalno zvezo med temi tremi državami. — Zadeva je naravnost blazna, če se pomisli, da bi se take načrte edino v služaj angleške zmage lahko uresničilo. Ker pa vemo in znamo, da bo v tej vojni zmagala Nemčija, pustimo Simoviču, da svoj čas ubija z risanjem in tiskanjem takih zemljevidov.

* **Roosevelta si je izbral za krstnega botra.** Angleški vojvoda Kentski, ki je brat kralja Anglije in cesarja Indije, je nedavno dobil družinski naraščaj. Rodil se mu je sin, kateremu je botroval predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike. Roosevelt. Sinček je za to med drugimi imeni dobil tudi ime Roosevelta, ki je po imenu Franklin ali po našem Franček ali Franc. Medtem ko je angleška kraljevska družba take botre doslej iskala samo v kronanih glavah ali pa v najvišjih aristokratskih krogih Anglije, so temu princu iz vojno-političnih razlogov poiskali Roosevelta. Krst je opravil po švicarskih vesteh nadškof canterburški, medtem ko so razen Roosevelta in angleškega kralja Jurija ceremoniji prisostvovali tudi razni odžagani kralji brez dežel in tronov.

* **General Wilson — vrhovni poveljnik angleške vojske v Iranu in Iraku.** Angleži so za Iran in Irak ustanovili skupno vojaško poveljstvo. Vrhovni poveljnik je general Sir Henry Maitland Wilson, ki je še nedavno poveljeval 9. armadi v Siriji. 9. armada še nima novega poveljnika. Iz nekega londonskega poročila je nadalje razvidno, da angleške čete v Iranu in Iraku niso več podrejene generalu Alexandru, ki je sedaj vrhovni poveljnik 8. armade v Egiptu (tej armadi poveljuje general Montgomery) in tudi 9. armade, ki se nahaja v Siriji. Kakor znano, je bil general Wilson poprej vrhovni poveljnik angleške vojske v Grčiji, kjer se je po moral po hudem porazu umakniti.

* **Churchill se je po neki vesti agencije Reuter povrnil pretekli ponedeljek s svojega potovanja.** V njegovem spremstvu se je nahajal Rooseveltov zaupnik Harriman.

* **Vzorno zadržanje francoskega prebivalstva spričo anglo-ameriškega napada pri Dieppe-u.** Iz Pariza poročajo: Vojaški poveljnik v Franciji, general von Stuelpel, je naslovil na generalno direkcijo francoske vlade v zasedenih pokrajinah pismo, v katerem izraža svoje priznanje francoskemu prebivalstvu za njegovo disciplino o priliki poskusa izkrcanja anglo-ameriških čet pri mestu Dieppe. V svrhu nadomestila vojne škode je stavil francoski vladi na razpolago deset milijonov frankov.

* **S 1. septembrom 1942 so se za poštne pošiljke iz Nemčije v Slovaško in Norveško uvedle nemške poštne pristojbine,** kakor jih imajo v Nemčiji za tuzemski poštni promet. S 1. sept. je hkrati uvedeno sprejemanje in odprema paketne pošte v Belgijo do 20 kg, ako gre za navadne pakete ter pakete z navedbo vrednosti do 400 RM.

* **35 novih generalov v Sovjetiji.** »Obračac generalov v Sovjetiji je bila v dosedanjem poteku vojne tako velika, da se je svet ljudskih komisarjev čutil primorane, imenovati 35 novih generalov.

* **General Hertzog se bo zopet posvetil politiki.** Kakor poročajo »Times« iz Pretorije v Južni Afriki, bo znani general Hertzog zopet vstopil v aktivno politiko, čim bo smatral, da je napočil pravi trenutek. Kakor znano, je general Hertzog v opoziciji proti generalu Smutsu, znanemu prijatelju Churchillove Anglije.

* **Angleški kralj je baje postal dober strelec.** Najbrž samo v svrhu zboljšanja

vojne morale v Angliji, so v zadnjem času razbobnali v svet, da je sam angleški kralj, ki je bil doslej bolj nežnega zdravja ter je, kakor znano, vedno in povsod potreboval zdravnika kot spremljevalca, ki mu je skoraj vsakodnevno ob vsaki priložnosti moral dati injekcije zoper epileptične napade, postal dober strelec, ki strelja s puško z obema rokama. Kralja, ki je doslej bil Angležem več ali manj samo figura za reprezentanco, hočejo s tem nekatork slikati kot nekakšnega junaka, medtem pa omenjajo svoječasno absolviran strelski tečaj kraljice, ki je pri streljanju v skoraj nemogoči poziciji predstavljala naravnost nekaj razdražljivega.

* **Na Hrvaškent so ustavili vsako privatno gradbeno delo.** Dela, ki so v toku, se lahko končajo samo z dovoljenjem ministrstva.

* **Štefan Horthy je padel na bojišču.** Glasom poročil iz Budimpešte je namestnik državnega upravitelja, Štefan Horthy, v četrtek, dne 20. avgusta, padel na vzhodni fronti. Štefan Horthy je najstarejši sin državnega upravitelja. Rodil se je leta 1904. Letos dne 19. februarja sta ga madžarska spodnja in zgornja zbornica soglasno izvolili za namestnika državnega upravitelja. Dne 1. maja se je pa kot rezervni nadporočnik letalstva prostovoljno javil na fronto. Tam se je na čelu svojega oddelka opetovano odlikoval.

* **V Bosni in Hercegovini živi 900.000 muslimanov.** Vsi ti muslimani uživajo v novi državi Hrvatski največjo versko svobodo in avtonomijo. Država sama prispeva letno 13 in pol milijonov kun ali 650.000 RM v fond za njihovo versko skupnost. Muslimanski duhovniki namreč ne dobivajo svojih plač od države, temveč od svoje verske skupnosti.

* **Preselitev Nemcev iz južnega dela Tirolske, ki je pod Italijo, se je podaljšala do 31. decembra 1943.**

* **Zbirka volnenih stvari in starih oblek tuči v Romuniji.** Dne 29. in 30. avgusta bodo v Romuniji pod pokroviteljstvom gospe Marije Antonescu, soproge državnega voditelja maršala Antonesa, zbirali volnene stvari in staro obleko. Zbirka je namenjena socialni pomoči.

o **Ohromelost otrok.** Ta bolezen si vsako leto posebno v pozni jeseni med mladino pošče svoje žrtve. Kljub ozdravljenju, ki uspe v mnogih slučajih, ne manjka smrtnih slučajev. Mnogo oseb, ki zbolijo na tej bolezni, ostane hromih na gotovih telesnih delih. Za zaščito novo obolelih se zoper ohromelost uporablja varnostno snov, ki se po ozdravljenih primerih otroške ohromelosti jemlje iz krvi ozdravljenih. Ljudje, ki so to bolezen prestali, nosijo namreč varnostno snov v sebi, in sicer v svoji krvi. Od take bolezni ozdravljeni lahko s presledkom večkrat oddajo nekoliko svoje krvi za zdravljenje ne da bi pri tem zdravstveno trpeli. V vsem Reich-u bodo zdravstveni uradi to vzajemno pomoč izvedli. Na ta način pridobljena kri bo pred uporabo za bolnike v za to določenih strokovnih delavnicah pregledana in preiskana, da se prepreči vsak prenos kakih morebitnih bolezni. Otroci in odrasli, ki so v zadnjih petih letih preboleli bolezen otročje ohromelosti, se tem potom pozivajo, da podarijo, kakor v minulih letih, tudi letos svojo kri, ki je že mnogim pomagala. Ozdravljeni naj tudi sedaj drage in dobre volje s podaritvijo krvi pomagajo, da ne bo zmanjkalo tega zdravilnega sredstva.

TO IN ONO

o. O izumu in odkritju pridobivanja sladkorja iz sladkorne pese. Dne 7. avgusta 1942 je minulo 160 let, odkar je umrl širom sveta znani nemški kemik Andreas Sigismund Markgraf. Markgraf se je rodil kot sin kraljevega dvornega lekarnarja Heinrich Christian Markgraf-a. Študiral je v Frankfurtu-u an der Oder in v Berlinu. On je bil tisti, ki je kot prvi raziskovalec izkoristil mikroskop ali drobnogled v kemične svrhe in raziskovanja. Markgraf je bil tisti, ki je prvi na svetu potom kemične analize ali razdelitve ugotovil, da se v pesi, ki so jo v Nemčiji nazivali Runkelrübe, nahaja sladkor. Njegov učenc, po imenu Franz Karl Achard, seveda tudi Nemeč, je pozneje spopolnil to njegovo odkritje svojega velikega učitelja in kemika. Spopolnjeval in nadaljeval je to odkritje praktično ter ustvaril prvo nemško tovarno v Nemčiji, ki je začela izdelovati sladkor iz pese. To je bila podlaga današnji industriji sladkorja. Pred tem odkritjem so si ljudje v Evropi sladkali jedila in pijače z medom ali pa z uvoženim sladkorjem iz toplejših, največ prekomorskih krajev, kjer so ga izdelovali iz sladkorne trstike, kakor ga izdelujejo še danes. Uvedli so pa seveda tudi tropični kraji izdelovanje sladkorja iz pese, tako, da ima svet danes sladkor, ki se izdeluje iz pese in sladkorne trstike.

o Mikroskop. Mikroskop ali drobnogled pozna človeštvo že kakih 300 let. Seveda so prvi mikroskopi bili bolj pomanjkljivi. Z razvojem tehnike se je seveda tudi drobnogled spopolnil. Danes so drobnogledi zelo razširjeni. Uporabljajo jih zdravniki, prirodopisci, kemiki, profesorji, učitelji, tehniki itd. Tudi v industriji in trgovini že uporabljajo mikroskope za pregledovanje raznega blaga, kar jim omogoča ugotoviti kakovost in jih varuje pred potvorbami. Če človeško oko danes pogleda skozi mikroskop, vidi milijone in milijarde tako malih živih bitij, ki jih s prostim očesom ni možno videti. Mala kapljica vode, gledana skozi mikroskop, je kakor cel bazen z rastlinskimi in živalskimi posebnostmi, če je voda iz kake

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG IN DER UNTERSTEIERMARK

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE/M 4/5/1942,

Bezug von Marmelade

Auf die Reichskarte für Marmelade (wahlweise Zucker) können grundsätzlich nach Wahl des Verbrauchers je Zuteilungsperiode entweder 700 g Marmelade oder 350 g Zucker bezogen werden. Diese Wahlmöglichkeit muß bis auf weiteres eingeschränkt werden, da einerseits den Obst-erzeugern vernünftiger Weise zugemutet werden muß, Marmelade aus der eigenen Obsternte herzustellen, andererseits Marmelade nur im beschränkten Umfange zur Verfügung gestellt werden kann.

Es wird daher angeordnet, daß auf die Reichskarte für Marmelade (Wahlweise Zucker) Marmelade nur in den Kreisstädten und Industriegemeinden an solche Versorgungsberechtigte abgegeben werden darf, die nicht selbst Obstzeuger sind. In anderen Gebieten darf auf die Reichskarte für Marmelade (Wahlweise Zucker) nur Zucker, nicht aber Marmelade abgegeben werden.

Soweit die Bestellscheine 40 für Marmelade von Versorgungsberechtigten, die nach den obigen Bestimmungen auf die Reichskarte für Marmelade (wahlweise Zucker) Zucker zu beziehen haben, bei den Verteilern bereits abgegeben werden, besteht kein Anspruch auf die Belieferung mit Marmelade. Für die von den Verteilern außerhalb der Kreisstädte und Industriorte zur Bezugscheinausstellung eingereichten Marmeladebestellscheine 40 sind von den Ernährungsämtern daher Bezugscheine auf Zucker auszustellen, wobei je Marmeladebestellschein 350 g Zucker zu berechnen sind.

Die Belieferung der Gaststätten und Verpflegungsgemeinschaften mit Marmelade wird durch die vorstehende Regelung nicht berührt.

GRAZ, am 24. August 1942.

gez. Dr. ARTNER.

kaluže. Vse to se lahko tudi fotografira. Take mikroskopske slike nudijo ljudem največ možnosti za izobraževanje pojmov o življenju in prirodi.

* Angleška admiraliteta obžaluje, da mora sporočiti uničenje podmornice „Upholder“, ki ji je poveljeval korvetni kapitan Wanklyn.

Obstpresse um 100 RM zu verkaufen. No. wak, Marburg (Drau), Mozartstraße 62. 1242-3

Arbeitsschuhe mit Ledersohle zu bekommen bei Gregoretz, Marburg (Drau), Tegethoffstraße 55. 1249-3

ZU KAUFEN GESUCHT

Briefmarken kaufe jederzeit alle Serien v. ehem. Jugoslawien, Wohltätigkeit ungebraucht und gebraucht, Freimarken nur gebraucht. Angebote an Korenjak, Briefm. Versand, Brückl (Kärnten), Postfach. 945-4

Abfälle Altpapier, Hadern, Schnel-derabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

Kaufe gutes **Motorrad**. Wuga, Marburg (Drau), Pettauerstraße Nr. 19. 1235-4

Kaufe **Briefmarkensammlung** sowie alle Briefmarken. Otto Koschull, Marburg (Drau), Herrngasse 46/II. 1229-4

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf, das fettgedruckte Wort 26 Rpf, für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel u. Heirat 13 Rpf, das fettgedruckte Wort 40 Rpf, für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf, das fettgedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf, bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf, Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. — Anzeigen-Aannahmschluss: Donnerstag um 11 Uhr. — „Kleine Anzeigen“ werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1— RM

REALITÄTEN UND GESCHÄFTSVERKEHR

d Zu pachten gesucht **Einfamilienhaus** oder kleiner Besitz zu pachten gesucht, Umgebung Marburgs. Schriftliche Anträge unter „Pacht“ an die Verw. 1248-2a

ZU VERKAUFEN

Verkaufsanzeigen (Gebrauchtwaren) dürfen nur mehr mit Preisangabe veröffentlicht werden

Düngekalk in Waggon- oder kleineren Mengen erhalten sie bei der Firma Anton Birg-mayer, Marburg/Dr., Tegethoffstraße 74. Telefon 24-97. 1187-3

Erstklassige Simentaler Kühe und Kalbinnen

hochträchtig und mit Kälber sind ab Freitag, den 28. August im Gasthaus „Löwenwirt“, Marburg (Drau), Schmied-platz zu verkaufen. 1236-4

Ein Paar 3jährige

Ochsen

900 kg schwer zu verkaufen. Johann Wogrinetz, Wachsenberg. 1245-3

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE/K 16/10—1942.

Bezug von Käse

In der 40. Zuteilungsperiode wird eine zusätzliche Menge von 62,5 g Käse zur Ausgabe gelangen. Die Abgabe erfolgt auf den F-Abschnitt der Reichsfettkarten 40 für alle Altersstufen. Die Gültigkeit der F-Abschnitte aller Reichsfettkarten 40 erstreckt sich nur auf die Zeit vom 24. August bis 6. September 1942. Darüber hinaus darf Käse auf die F-Abschnitte nicht mehr bezogen werden. 1239

Die Verteiler haben die F-Abschnitte bei der Warenabgabe abzutrennen und den Ernährungsämtern zur Ausstellung von Käsebezugscheinen einzureichen.

Die mit dem Aufdruck »J oder Jude« versehenen Reichsfettkarten berechtigen nicht zum Bezug dieser Käsezuteilung.

GRAZ, am 20. 8. 1942.

Im Auftrag:
gez. Dr. Artner.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

GZ: U/LE/L 2/556—1942

G r a z, am 20. 8. 1942.

Namenseintragung auf den Lebensmittelkarten

Ich habe in letzter Zeit wiederholt die Wahrnehmung machen müssen, daß von Seiten der Kleinverteiler auf Lebensmittelkarten, die keine Namenseintragung enthielten, Waren abgegeben worden sind. Ebenso wurden immer noch Lebensmittelkarten ohne Namenseintragung zum Umtausch in Reise- und Gaststättenmarken vorgelegt.

Ich mache nochmals eindringlichst darauf aufmerksam, daß nach den bestehenden Bestimmungen sämtliche Bezugskarten ohne Ausfüllung des Vordruckes ungültig sind, die Inhaber solcher Karten keinen Anspruch auf Belieferung mit Lebensmitteln haben und sich außerdem strafbar machen. 1246

Im Auftrag:
gez. Dr. Artner.

Dreschmaschine 32 Zoll breit und
mit Motor 5-8
PS oder ganze Garnitur zu kaufen ge-
sucht. Fr. Krainz, Althberg 15, Post
Steinztal, St. Georgen. 1256-4

STELLENGESUCHE

Suche ständigen Posten als **Vorarbeiter**
oder **gehe als**

kleiner Winzer.

Habe gute Zeugnisse. Anfragen in der
Verw. 1237-5

Sehr rüstige

gesunde Frau

in mittleren Jahren versteht die ge-
samten landwirtschaftlichen Arbeiten
sucht Stelle, am liebsten am Lande.
Auskunft in d. Verw. 1240-5

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die
Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes ein-
geholt werden.

Freiwillige für den Wachdienst in den
besetzten Gebieten, auch
Pensionisten, Rentner, jedoch unbeschol-
ten und einsatzfähig, im Alter von 24 bis
60, zu sofortigen Eintritt gesucht. Aus-
kunft bei allen Arbeitsämtern und bei der
Werbeleitung für die Ostmark: Thiel Ru-
dolf, Werbeleiter, Graz, Sackstraße 27,
Tel. 42-42, und Innsbruck, Hotel Mond-
schein, Mariahilf 6.

Eine Winzer-Familie

mit 3-4 Arbeitskräften wird bis 1. Novem-
ber für Weingarten in Rodinsberg, Ge-
meinde Lichtenegg aufgenommen. Anzu-
fragen bei Fanny Schega, Pettau, Ober-
rann 34. 1174-6

Schneiderinnen für Hemdenanfertigung
werden aufgenommen, Wäschefabrik Hido,
Lang & Lichtenöcker, Cilli, Unterkötting.
1132-6

Winzer wird aufgenommen. Franz
Krainz, Partin 102. 1197-6

Mädchen und Bursche

von 14 Jahren aufwärts werden zwecks
Ausbildung zum Facharbeiter gesucht. Die
Aufnahme erfolgt nach Überprüfung durch
das Arbeitsamt. Ebenso werden Frauen
und Männer in allen Altersstufen als Ar-
beiter aufgenommen. Anzufragen bei An-
ton Pinter, Marburg, Reiserstraße 16, oder
Zwirnerei Thesen. 1209-6

Mädchen wird für Milchgeschäft
aufgenommen. Wuga,
Marburg (Drau), Pellauerstraße 19.
1234-6

Braver älterer Knecht,

der Freude mit schönen Pferden hat,
wird für Landwirtschaft gesucht. Zu-
schriften unter „Knecht“ an die Verw.
1232-6

2 Arbeitskräfte

werden für Herbst aufgenommen, ein
Hirte aber für sofort. Johann Mulez,
Lassach Nr. 2, Wachsenberg. 1233-6

Winzer, 4-5 Arbeitskräfte wer-
den für Weingarten in
der nächsten Nähe bei Marburg (Drau)
gesucht. Anschrift in der Verw. 1231-6

Inwohner mit 4 Arbeitskräften
wird ab 1. November
aufgenommen. Albert Zencovich, Pivola
Nr. 6, Post Kötsch. 1243-6

Mädchen für Haus- und Feld-
arbeiten wird sofort
bei Antonia Penitsch, Marburg (Drau),
Viktringhofgasse 9 aufgenommen.
1244-6

Schafer für Mittelbetrieb ge-
sucht. Eintritt sofort.
Willkommhof, Wachsenberg. 1241-6

Ein

Knecht und eine Magd

die etwas kochen kann, werden bei
Kost und Lohn aufgenommen. Marburg
(Drau), Drauweiler, Fraustaudenerstra-
ße 90, Fleischhauerei Smode. 1247-6

Winzer mit 2 Arbeitskräften
wird aufgenommen bei
Anton Kolbitsch, Lassach 17, Wachsen-
berg. 1251-6

WOHNUNGSTAUSCH

Wohnung, Zimmer und Küche
tausche in Zentrum
oder Umgebung Cilli, Wodopiwetzer-
Graz-
straße 114. 1255-9

HEIRAT

Witwer 42 Jahre, gutsituiert, Eisen-
bahnangestellter wünscht
Ehebekanntschaft mit Fräulein oder
Witwe 30-45 Jahre. Nur ernste Zu-
schriften unter „Glückliches Leben“ an
die Verw. 1250-12

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

GUSTAV KNUTH,
GISELA UHLEN,
GRETHE WEISER,
ALBERT FLORATH
in dem mitreisenden Tropen Roman:

Zwischen Hamburg und Haiti

Ein Ufa-Film
Für Jugendliche nicht zugelassen!
Kulturfilm: Petroleum 1254
Neueste deutsche Wochenschau!

Gastwirt Gewerbetreibender mit schönen Besitz, mittleren Alters, arbeitsam und unternehmungsfähig, intelligent mit verfügbarem Kapital, wünscht Ehebekanntschaft mit ebenso intelligenten, braven, gutherzigen und arbeitsamen Fräulein bis 30 Jahre. Zuschriften mit Lichtbild, das retourniert wird unter „111“ an die Verw. 1252-12

Zahnarzt
Dentist

Rudolf Reich

Pettau

von 1. bis 24. September geschlossen 1230

Wiener-Hefe 1230

sowie alle Backhilfsmitteln ständig am Lager bei

Werhunz & Sorko

Großhandlung
Marburg (Drau), Reiserstraße
Nr. 22 — Hof
Fernruf 24-36

Kundmachung,
betreffend die Aufnahme von Schülern in die Obst- und Weinbauschule Marburg a. d. Drau

Die Obst- und Weinbauschule Marburg-Drau hat die Aufgabe, Betriebsführer gemischter landwirtschaftlicher Betriebe mit vorherrschendem Obst- und Weinbau auszubilden und sie zu aufrechten deutschen Menschen nationalsozialistischer Haltung zu erziehen.

Aufnahmebedingungen: 1. Als Mindestalter wird das 15. Lebensjahr gefordert; 2. die deutsche Staatsangehörigkeit oder die Mitgliedschaft des Steirischen Heimatbundes; 3. das Abschlusszeugnis der Volks-, Bürger- bzw. Hauptschule; 4. eine zweijährige praktische Tätigkeit in einem landwirtschaftlichen bzw. Obst- und Weinbaubetriebe; 5. die Aufnahmebewerber haben eine Aufnahmeprüfung abzulegen, die sich vor allem über die deutsche Sprache und über die Gegenstände des Volksschulunterrichtes erstreckt.

Art der Ausbildung: Die Ausbildung ist eine praktische und theoretische. Für die praktischen Unterweisungen steht ein Landwirtschaftsbetrieb mit großen Reb- und Obstbaumanlagen, mit einem Gemüsebaubetriebe und einem vollständigen landw. Betriebe zur Verfügung. In der Schule werden unterrichtet Obst-, Wein- und Gemüsebau, landw. Acker- und Pflanzenbau, Viehhaltung und die einschlägigen Hilfsfächer.

Zahlungsbedingungen: Der I. Jahrgang hat keine Zahlungsverpflichtungen bei freier Unterkunft und Verpflegung im eigenen Schülerheim. Im II. Jahrgang hat jeder Schüler RM 40.— Schulgeld je Jahr und RM 35.— je Monat für die Verpflegung und Unterkunft zu entrichten. Bei Bedürftigkeit und Würdigkeit werden Beihilfen gewährt.

Schulbeginn: Die Schule beginnt am 15. September. Die Anmeldung kann mündlich oder schriftlich geschehen.

Urkunden und Beilagen: Dem Aufnahmesuch sind folgende Urkunden beizuschließen: 1. Das letzte abschließende Schulzeugnis; 2. Bestätigung über eine zweijährige Praxis in einem Landwirtschaftsbetriebe oder in der väterlichen Wirtschaft, durch den Amtsbürgermeister; 3. Geburts- und Heimatschein; 4. Selbstgeschriebener Lebenslauf in deutscher Sprache; 5. Mitgliedschaft der HJ für Nichtreichsangehörige des Steirischen Heimatbundes; 6. Einwilligung des Vaters zum Eintritt in die Schule.

Marburg, im August 1942.

Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

Im Auftrage der Leiter der Obst- und Weinbauschule
Marburg a. d. Drau 1227

VERSCHIEDENES 14

Kuh und Ochsen

werden auf Futler gegeben. Britzmann,
Marburg (Drau), Drauweiler, Dammgasse 31. 1228-14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. E g g e r, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten u. Sozialinstitute, Marburg/Drau, Mellingerstraße 3, Cilli, Marktplatz 13. 762-14

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

Hypotheken auf Grundbesitz
in Stadt und Land

CILLI, Postfach

KommunalDarlehen

Siedlungsdarlehen

Haftung des Reichsgaues für sämtliche Verbindlichkeiten der Anstalt